

Gorenjski Glas

TOREK, 23. JANUARJA 2024

LETO LXXVII, ŠT. 7, CENA 2,50 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Železniki že varnejši pred poplavami

Prva faza projekta izboljšanja poplavne varnosti Železnikov bo končana letošnje pomlad, celoten projekt vključno z zadrževalnikom pod Sušo pa v začetku prihodnjega leta.

ANA ŠUBIC

Železniki – V Železnikih že dobri dve leti poteka največji projekt v zgodovini občine – zagotovitev poplavne varnosti. Prva faza, ki zajema protipoplavne ukrepe na Selški Sori skozi Železnike in treh pritokih, je v zaključni fazi, so razložili na Direkciji RS za vode (DRSV). Končana bo letos spomladi, celoten projekt vključno z zadrževalnikom pod Sušo pa v začetku prihodnjega leta.

Na DRSV so sicer upali, da bo prva faza pod streho že do konca lanskega leta. »Projekta lani ni bilo mogoče zaključiti, saj je izvajalec

kar za nekaj časa vse svoje kapacitete preusmeril v odpravljanje posledic avgustovskih poplav na drugih koncih države. Po vrnitvi na delovišča v Železnikih so se kmalu zgodile visoke vode na tem območju, ki so na nedokončanih odsekih povzročile nekaj škode, ki jo je bilo treba odpraviti,« so pojasnili.

V prvi fazi so na Selški Sori od Alplesovega jezua do Dolenčevega jezua izvedli okoli 3,5 kilometra ureditev. Poglobili so strugo in povečali prevodnost. »Prenovili smo tri jezove: Alplesovega, Dermotovega in Dolenčevega. Vzdolž skoraj celotne

ureditve smo na obeh bregovih stabilizirali obstoječe zidove, porušili smo star most v Ovčjo vas s sredinskim opornikom, kamor se je lovilo plavje, in zgradili novega. Uredili smo staro mlinščico ter krajinsko uredili obvodni prostor v okolici Dermotovega in Dolenčevega jezua,« so naštel na DRSV. V izgradnji je še nov most v Trnje, ki bo po videzu primerljiv s starim, prevodnost pa bo večja. »Del ureditev je tudi visokovodni nasip gorvodno od Dolenčevega jezua, ki preprečuje razlivanje Sore v naselje,« so pristavili.

▶ 4. stran

V sklopu druge faze na lokaciji pod Sušo urejajo območje zadrževalnika, ki bo lahko zadržal milijon kubičnih metrov vode. / Foto: Simon Benedičič

Pri Avseniku navdušili tudi Gorenjci

Nagrado Avsenik je kot najboljša v igranju na diatonično harmoniko osvojila Tjaša Lesjak iz Velenja, na klavirski harmoniki pa so bili najboljši Gorenjci.

JOŽE KOŠNJEK

Begunje – Rekordno število nastopajočih, kar 140, in visoka kakovost igranja sta glavni značilnosti 17. Mednarodnega tekmovanja harmonikarjev v Begunjah za nagrado Avsenik. Če so v igranju na diatonično harmoniko pobrali največ priznanj Štajerke in Štajerci – nagrado Avsenik je prejela Tjaša Lesjak iz Velenja –, pa so bili v igranju na klavirsko harmoniko najboljši Gorenjci, učenci Tomaža Cilenška iz Radovljice. Zmagal je Janez Cerkovnik, sledila sta Jan Štros in Miha Mozetič.

▶ 17. stran

Janez Cerkovnik (levo) in Jan Štros iz Bohinja sta bila najboljša v igranju na klavirsko harmoniko. / Foto: Jože Košnjek

Zdravljico poslušali tudi daleč od doma

VILMA STANOVNIK

Kranj – Smučarske skalkalke so se prejšnji teden preselile na Japonsko. Na prvi tekmi v Zau je zanesljivo zmagala Nika Prevc, le pol točke pa je za zmagovalnim odrom z ostala Nika Križnar. Točke je z 18. mestom osvojila tudi Katra Komar.

Nika Križnar in Nika Prevc sta nato poskrbeli še za prvo zmago Slovenije na super ekipnih tekmah. S suvereno predstavo in vodstvom vse od prvega skoka naprej pa je Slovenija znova prevzela tudi vodstvo v pokalu

narodov. »Kljub temu da danes moji skoki niso bili čisto pravi, sva še vseeno z Niko prikazali skoke, premočne za vse, in sva bili na koncu zelo zadovoljni,« je po tekmi povedala vodilna v svetovnem pokalu Nika Prevc iz Dolenje vasi. Skalkalke naj bi se nato v Zau pomerile na še eni posamični tekmi, ki pa je v nedeljo zaradi slabega vremena odpadla.

Dekleta se bodo sedaj preselila na Ljubno ob Savinji, ni pa še znano, ali bo tam nastopila tudi Ema Klinec, ki je zaradi boleznih predčasno zapustila Japonsko.

Priloga: **deželne novice**

AKTUALNO

Najmlajša stranka z najstarejšim članstvom

V soboto je bil ustanovni kongres nove politične stranke v slovenskem prostoru Glas upokojencev. Za predsednika so izvolili nekdanjega tržiškega župana in nekdanjega poslanca Pavla Ruparja.

2

GORENJSKA

V vrhu razvitosti Komenda in Trzin

Ministrstvo za finance je določilo koeficiente razvitosti občin, od katerih je odvisen obseg sofinanciranja investicij. Med gorenjskimi občinami jih je največ upravičenih do 70-odstotne podpore.

8

KRONIKA

V ponovnem sojenju sodišče odločilo enako

Na kranjskem okrožnem sodišču je potekalo vnovično sojenje Kranjčanu Borisu Makariću, ki je novembra predlani v stanju neprištevnosti huje poškodoval naključno mimoidočega.

16

AKTUALNO

Šentančan in Lučka na Ljubelju

Lucijo Rant mnogi kličejo Lučka, Podljubeljčani pa ljubkovalno kar Luči. Zato zdaj velikokrat rečejo, da gredo k Lučki, ne v Šentančana, kakor se imenuje simpatična zelena prikolica.

24

VREME

Danes bo zjutraj nekaj oblačnosti, nato se bo zjasnilo. Jutri bo zmerno do pretežno oblačno. V četrtek se bo postopno zjasnilo.

-4/5 °C

jutri: pretežno oblačno

9 770352 666018

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Poezija Iztoka Mlakarja na kulturni praznik

Zavod za turizem Preddvor ob kulturnem prazniku vabi na zabavno koncertno doživetje s poezijo legendarnega Iztoka Mlakarja v izvedbi skupine Poseben gušt. Kvartet Poseben gušt sestavljajo Aleš Plut (glavni vokal, tolkala), Tomaž Šuln (kitara, tamburin), Marko Šušteršič (harmonika) in Tomaž Zorko (kontrabas). Izkušeni glasbeniki so z obilo poglobljenega dela usvojili Mlakarjeve pesmi in jih s kakovostno glasbo in petjem ter obilo srčnosti in živahne interpretacije verodostojno predstavljajo občinstvu. Njihov koncert boste zapustili zadovoljni in polni iskrene resnice, kar je danes silna redkost. Zasedbo Etno bande Poseben gušt je pohvalil tudi Iztok Mlakar. Koncert bo 8. februarja ob 19. uri v Kulturnem domu Preddvor.

En naročnik Gorenjskega glasa si bo koncert v paru lahko ogledal brezplačno. V zrebanju za vstopnici sodelujete tako, da odgovorite na vprašanje: Iztok Mlakar je avtor in izvajalec svojih skladb. Kako rečemo takšnim glasbenikom? Odgovore s svojimi podatki pošljite do nedelje, 28. januarja, na koticek@g-glas.si.

Nagrajenci

Da skupina Coldplay prihaja iz Londona, je vedela **Nataša Jagodic** iz Komende, ki je prejemnica dveh vstopnic za Liveplay – Coldplay tribute, ki bo v soboto v Orto baru v Ljubljani. V nagradni igri, ki je bila objavljena 12. januarja 2024, prejme vstopnico za ogled predstave Na zdravje, ki bo 29. marca v Kulturnem domu Sv. Duh v Škofji Loki, **Irena Habjan** iz Gorenje vasi.

V nagradni igri, ki je bila objavljena 16. januarja 2024, je prejela dve vstopnici za ogled predstave Zmešnjava iz kovčka, ki je bila v Kulturnem centru Tržič, **Mojca Bavdek** iz Kranja. Nagrajencem čestitamo!

Darilo
iz zrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **MARINKA KUCHAR** z Visokega.

Delovni skupini

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – V sredo so se sestali predstavniki vlade in gospodarstva. Dogovorili so se za ustanovitev delovnih skupin za spremembo davčne zakonodaje in za zmanjšanje administrativnih ovir. Kot je po seji povedal gospodarski minister Matjaž Han, si bodo v prvi delovni skupini prizadevali za oblikovanje davčne zakonodaje, ki jo snujejo na vladi, za davčno razbremenitev pa si že dlje časa prizadeva gospodarstvo. Najprej bodo pripravili analizo davčnih obremenitev, nato bo sledila priprava ukrepov, s katerimi bi prišli do davčne zakonodaje, ki

bo gospodarstvu omogočala konkurenčnost in hkrati ohranila blaginjo v državi.

Kot je dejal Han, bo delovna skupina za zmanjšanje administrativnih ovir med drugim pregledala tudi pripombe na zakon o evidentiranju delovnega časa, ki je v javnosti naletel na precejšen odmev in med delodajalci sprožil številne kritike. Kot je dejal Han, bi zakon po potrebi lahko tudi spremenili.

Sestanek naj bi bil tudi osnova za vrnitev delodajalskih organizacij v Ekonomsko-socialni svet. Kot je znano, so namreč delodajalska združenja sredi lanskega leta iz sveta izstopila po tem, ko so vladi očitala kršitve pravil socialnega dialoga.

Najmlajša stranka z najstarejšim članstvom

V soboto je bil ustanovni kongres nove politične stranke v slovenskem prostoru Glas upokojencev, za predsednika so izvolili nekdanjega tržiškega župana in nekdanjega poslanca Pavla Ruparja.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – Stranko Glas upokojencev so ustanovili približno leto dni za tem, ko so se nekateri posamezniki povezali v istoimensko ljudsko iniciativo in organizirali prvi vseslovenski shod upokojencev v Ljubljani, na katerem so opozorili na prenizke pokojnine številnih slovenskih upokojencev. Vseh shodov upokojencev je bilo lani devet, kar jim je dalo zagon, da so ustanovili društvo Inštitut 1. oktober, ki ima nekaj več kot dva tisoč članov, kot je dejal podpredsednik društva Andrej Peterle. Kot je poudaril, pa so žal ugotovili, da samo z društvom in ulico premalo dosežejo, zato je prišla pobuda za ustanovitev politične stranke. V podporo novi stranki je podpise prispevalo deset tisoč ljudi.

Pavel Rupar po izvolitvi za predsednika stranke / Foto: Tina Dokl

V Smeltovi dvorani v Ljubljani se jih je minulo soboto zbralo nekaj čez petsto, od tega je bilo navzočih 286 soustanoviteljev z glasovalno pravico, ki so potrdili program, statut in izvolili organe stranke. Kot edinega

kandidata so za predsednika izvolili Pavla Ruparja, nekdanjega tržiškega župana, nekdanjega poslanca SDS, tudi sopobudnika shodov upokojencev. »Brez vpliva na spreminjanje zakonodaje, predvsem tiste, ki se tiče

upokojencev, ne bo nič,« je prepričan Rupar. Na področju pokojnin je bilo v vseh letih samostojne Slovenije narejenih ogromno krivic, je opozoril in dodal, da je cilj stranke poleg zagotavljanja normalnih pokojnin za dostojno življenje uresničitev še drugih pravic starejših.

»Zbrali smo se z enotnim ciljem ustvariti družbo, ki spoštuje, ceni in podpira tudi starejše državljane. Želje vseh upokojencev pa so enake: živeti lepo, dostojno, zdravo in tudi čim dlje.«

Pavel Rupar prav tako zagotavlja, da je njihov cilj zagotoviti boljše socialne razmere tudi za delavce in mlade, a so po njegovem mnenju starejši najbolj prikrajšani. »Ne označujte našega poslanstva ne z levim ne z desnim in ne iščite pravljic, kdo nas obdaja in kdo stoji za nami ... Razlik ne priznavamo, pokojnine upokojenih volivcev levih strank so enako mizerne, kot so pokojnine desnih.« Odločeni so sicer, da gredo po samostojni poti, je pa Rupar dejal, da bi bila stranka lahko partner z vsemi drugimi strankami in organizacijami, ki si prizadevajo za upokojence. Napovedal je tudi udeležbo na evropskih in državnozborskih volitvah. V nedeljo pa je na svoj profil na Facebooku zapisal, da se zahvaljuje »edinemu predsedniku katerekoli politične stranke g. Tavčarju iz stranke Pirati za čestitko«.

Udeleženci ustanovnega kongresa so potrdili tudi program in statut ter izvolili organe stranke. / Foto: Tina Dokl

Jeseniški starši v podporo žrtvam

Na Jesenicah se je skupina staršev odzvala na po njihovem mnenju premilo kazen za nekdanjega ravnatelja, obsojenega zaradi spolne zlorabe deklice. Napovedujejo peticijo in miren shod.

URŠKA PETERNEL

Jesenice – »V tej zgodbi nastopamo kot starši, ki na spolno zlorabo otrok, to je pedofilijo, gledamo z ničelno toleranco,« je povedala Katja Rebol, ena od članic skupine, ki se je oblikovala na Jesenicah kot odziv na izrečeno kazen nekdanjemu jeseniškemu ravnatelju, obsojenemu spolnega napada na desetletno deklico.

V skupini so prepričani, da je kazen dobrih treh let zopora prenizka, zato se pripravljajo na miren shod pred

Obenem pripravljajo spletno peticijo, s katero želijo doseči zvišanje najnižje predpisane kazni za kazniva dejanja spolnega napada na osebo, mlajšo od 15 let.

jeseniškimi sodiščem v podporo vsem žrtvam spolnih zlorab iz jeseniškega okoliša. Obenem pripravljajo spletno peticijo, s katero želijo doseči zvišanje najnižje predpisane kazni za kazniva dejanja spolnega napada na osebo, mlajšo od 15 let. Prepričani so namreč, da je trenutno določena najnižja kazen za tovrstna kazniva dejanja tako nizka, da je v posmeh žrtvam.

Pozvali so tudi vse, naj – lahko tudi anonimno – delijo izpovedi, zgodbe ali druge pomembne podatke in s tem postanejo glas vseh, ki so zlorabljeni znotraj družin, v šolah, na treningih, pri tabornikih, skvutih, verouku, četudi je od zlorabe preteklo že več desetletij. Cilj je predvsem zaščita otrok, ki bi jih v prihodnje radi še bolj obvarovali, so še poudarili v skupini.

Lov na stanovanja v Alpah

Štirideset odstotkov stanovanj v novogradnjah v alpskih turističnih občinah kupijo posamezniki in podjetja iz drugih regij, ugotavljajo v spletnem mediju Oštro. Dve tretjini teh stanovanj je najverjetneje počitniških, sicer pa prevladuje oddajanje turistom ali v dolgoročni najem.

SIMON ŠUBIC

Bohinj, Bled, Kranjska Gora

– V spletnem mediju Oštro so pred časom analizirali lastništvo nekaj več kot 6000 stanovanj v novogradnjah, da bi ocenili, kolikšen del je namenjenih naložbam ali počitniški rabi, in ne bivanju lastnikov. Osredotočili so se na tri območja z najvišjimi cenami: na Ljubljano, Obalo in alpsko turistično območje, kamor sodijo občine Bled, Bohinj, Kranjska Gora in Gorje. Kot je pokazala Oštrova preiskava, so od leta 2015 do danes 40 odstotkov stanovanj v novogradnjah v alpskih turističnih občinah kupili posamezniki in podjetja iz drugih regij. »Dve tretjini teh je najverjetneje počitniških, sicer pa prevladuje oddajanje turistom ali v dolgoročni najem,« poudarjata Matej Zwitter in Maja Čakarić, avtorja članka Naložbeno okno v Alpe, ki je v celoti dostopen na spletnem mestu Oštro (<https://www.ostro.si/si/lov-na-stanovanje>), mi pa v nadaljevanju podajamo njegov povzetek.

Povpraševanje kupcev od drugod vpliva na lokalne stanovanjske trge. To je na lastni koži izkusil tudi Jože Markeš iz Stare Fužine v Bohinju, ki že pet let išče svoje prvo stanovanje. Preveril je možnosti nakupa zemljišča za gradnjo, toda cene so bile zanj nedosegljive. Enako je bilo z najemom, saj je

dolgoročnih najemnih stanovanj v občini Bohinj zelo malo – lastniki jih raje kratkoročno oddajajo turistom. Zdaj si v hiši staršev ureja podstrešno stanovanje, je pojasnil Markeš, po izobrazbi geograf, ki je v magistralni nalogi preiskoval vpliv turizma na naravno in družbeno okolje v Bohinju. »Premažni se z vlaganjem v stanovanja branijo pred inflacijo, nato pa jih oddajajo turistom, da se jim investicija povrne,« je prepričan. Kupcem, ki so za zazidljiva zemljišča pripravljene ponuditi več od domačinov, lokalni prebivalci ne morejo konkurirati. Gradnja lastnega doma je tako odvisna od tega, »ali imaš zazidljivo zemljišče v družini«.

Četrtna stanovanj počitniških

Po ugotovitvah Oštra je vsako četrto stanovanje v novogradnjah v alpskem turističnem območju namenjeno počitnikovanju. V Kranjski Gori je delež turističnih nastanitev najvišji. Počitniška stanovanja in kratkoročne turistične namestitve tam skupaj zasedajo več kot polovico novega stanovanjskega fonda. V Gorjah pa je bilo v zadnjih osmih letih zgrajenih le 19 novih stanovanj, od katerih v približno dveh tretjinah živijo lastniki, so ugotovili.

Po oceni Lidije Kordež iz blejske nepremičninske agencije Makler je v

nekaterih starejših večstanovanjskih stavbah na Bledu do polovica stanovanj namenjenih počitniški rabi. Tudi v najnovejši blejski stanovanjski soseski s 86 stanovanji, ki jo je leta 2018 zgradilo podjetje Mijaks, prevladuje počitniška raba stanovanj. Čeprav je občinski podrobni prostorski načrt predvidel gradnjo soseske z oskrbovanimi stanovanji in največ tretjino običajnih. Predvidena je bila tudi zdravstvena ambulanta. A po ugotovitvah Oštra je tretjina stanovanj počitniških, še tretjina pa naložbenih, ta pa so povečini v lasti podjetij ali pa jih oddajajo turistom. Ambulante v kompleksu ni.

Nad razvojem soseske je razočaran tudi blejski župan Anton Mežan. Pravi, da je Mijaks predstavnikom občine pred začetkom gradnje zagotovil, da se v takem stanovanju ne morejo prijaviti mlajši od 65 let, kar naj bi preprečilo oddajanje turistom. »Dejstvo pa je, da so bila stanovanja prodana kot običajna in da se med drugimi oddajajo turistom.« Nanj so se obrnili tudi stanovalci, ki so v prodajni pogodbi podpisali soglasje, da se strinjajo z oddajo stanovanj turistom, zdaj pa bi radi soglasje preklicali, pravi.

Direktor Mijaksa Miha Jarc je za Oštro zanikal, da bi kadarkoli zagotovil, da bodo v stanovanjih lahko prebivali le starejši. Na to, kako kupci danes uporabljajo

Po ugotovitvah Oštra je vsako četrto stanovanje v novogradnjah v alpskem turističnem območju namenjeno počitnikovanju. V Kranjski Gori je delež turističnih nastanitev najvišji. Slika je simbolična. / Foto: Tina Dokl

stanovanja, pa kot investor nima vpliva.

Med vikendaši vse več tujcev

V Kranjski Gori v zadnjih osmih letih niso zgradili večjega stanovanjskega kompleksa. Največja novejša stavba ima deset stanovanj, od tega je osem počitniških, je pokazala Oštrova analiza. V tej občini je sicer med vsemi alpskimi občinami delež počitniških bivališč v novogradnjah največji, skoraj 40-odstoten. Stalne prebivalce ima le nekaj manj kot četrtna stanovanj.

Miha Kodermana z oddelka za geografijo na primorski fakulteti za humanistične študije, ki raziskuje pojav počitniških bivališč, je

dejal, da se je po njegovih podatkih, ki temeljijo na občinski evidenci, v Kranjski Gori število lastnikov s stalnim prebivališčem zunaj Slovenije med letoma 2011 in 2022 povečalo za več kot 70 odstotkov, medtem ko je skupno število lastnikov počitniških bivališč zraslo za 48 odstotkov.

Pritisk kapitala

V Bohinju je občina opravila analizo ponudnikov vseh turističnih nastanitev. Ugotovili so, da 40 odstotkov podjetij, ki ponujajo zasebne nastanitve, nima sedeža v občini. Še 10 odstotkov pa jih je v lasti Bohinjscev, ki so se iz občine izselili, vendar, denimo, turistom oddajajo podedovano

nepremičnino. »Zgradijo hišo, dobijo uporabno dovoljenje, potem pa jo upravljajo kot počitniško nastanitev na daljavo,« je povedal bohinjski župan Jože Sodja. »Če bi tukaj živeli, s tem ne bi imel težav, saj oddajanje sob prinaša dodaten zaslužek. Vendar naj lastnik tukaj tudi živi, skrbi za kraj in za skupnost. Prišli smo pa tako daleč, da ključne turistom predajajo na daljavo, brez stika.«

»Ta stanovanja bi lahko bila v dolgoročnem najemu,« meni direktor Turizma Bohinj Klemen Langus, ki je prepričan, da povpraševanje zunanjih vlagateljev preprečuje mladim, da bi našli stanovanje. »Smo pod pritiskom kapitala.«

Železniki že varnejši pred poplavami

◀ 1. stran

Protipoplavno so uredili tudi pritoke: Prednjo Smolevo (v dolžini 400 metrov), Češnjico (500 metrov) in Dašnico (1,3 kilometra). Na vseh pritokih je bil glavni ukrep povečanje prevodnosti in stabilizacija struge. Prevodnost Češnjice so povečali tudi z novim mostom na državni cesti.

»Ureditve skozi Železnike, ki so v zaključni fazi, prevajajo okoli 190 kubičnih metrov vode, kar je projektiran pretok tudi za delovanje suhega zadrževalnika pod Sušo,« so povedali na DRSV.

Gradnja zadrževalnika

V sklopu druge faze na lokaciji pod Sušo že poldrugo leto urejajo območje zadrževalnika. Uredili bodo dvajset metrov visoko zemeljsko

Vodnim ureditvam na odseku od Dermotovega jezua do Dolenčevega jezua sledi še gradnja obvoznice mimo starega dela mesta, ki bo umeščena na levi obrežni zid. Končana bo predvidoma sredi letošnjega leta. / Foto: Simon Benedičič

pregrado, ki bo lahko zadržala milijon kubičnih metrov vode, strugo Selške Sore in tri zadrževalnike proda s skupno kapaciteto osem tisoč kubičnih metrov, predvideli pa so tudi prestavitve in novogradnje cest v skupni dolžini 1,7 kilometra.

Za prečkanje bodoče pregrade so novembra zabetonirali sedemdeset metrov dolg most. Predvidevajo, da bodo dela na mostu izvedli pred aprilom. Promet čezenj bo stekel, ko bodo izvedli vsa dela na celotni trasi glavne bodoče ceste čez most, torej tudi vse podporne in oporne konstrukcije. »Zaradi odstopanj v geologiji trenutno še iščemo dodatne projektne rešitve za nekatere podporne ukrepe.« Kljub temu planirajo, da bo promet po cesti čez most stekel v letošnjem maju.

Za obdobje med 26. februarjem in in 30. aprilom so napovedali vnovično vzpostavitev občasnih kratkotrajnih popolnih zapor državne ceste. Te bodo potrebne zaradi izvajanja del pri križišču za Martinj Vrh, kjer načrtujejo ukrepe za zaščito brežine. Na tem odseku bo trasa nove ceste potekala po stari cesti, obvoz pa ni možen.

Ko bodo nove cestne ureditve v zaključni fazi, se bodo lahko lotili ureditve pregrade. »Največja intenziteta teh del bo predvidoma v drugi polovici letošnjega leta.«

Projekt izboljšanja poplavne varnosti Železnikov je sicer podprt z evropskim denarjem. Leta 2018 so za 34 milijonov evrov vreden projekt odobrili slabih 18 milijonov evrov.

Za nakup poštnih prostorov

Gorjanski svetniki so po skrajšanem postopku sprejeli prvi rebalans letošnjega proračuna.

MAŠA LIKOSAR

Zgornje Gorje – V prvem rebalansu so s prerazporeditvijo zagotovili sredstva v višini 150 tisoč evrov za nakup poslovnih prostorov Pošte Slovenije, obnovo vodovoda Krnica–Grabče v višini 80 tisoč evrov in dodatnih 5.500 evrov za zaključek investicije Odvajanje in čiščenje odpadne vode v poročju zgornje Save. Celotni prihodki in odhodki so ostali nespremenjeni, proračun je uravnotežen.

Primož Tomše Zorč:
»Občina kupuje objekt z namenom, da v njem ostane pogodbeni pošta, zato ne razmišljamo o drugih možnostih uporabe prostorov.«

Kot je na seji pojasnila Barbara Whitfield z občinske uprave, je zaradi uveljavljanja predkupne pravice treba dopolniti načrt ravnanja s stvarnim premoženjem. Pošta Slovenije je Občini Gorje kot solastniku 22. decembra poslala ponudbo o možnosti uveljavljanja predkupne pravice, ki jo morajo uporabiti v tridesetih dneh. Cena nepremičnine, ki vključuje poslovne prostore pošte in parkirišča ob stavbi na vaškem trgu, je

Občina Gorje bo kupila nepremičnino Pošte Slovenije v Zgornjih Gorjah. / Foto: Tina Dokl

145 tisoč evrov brez davka na promet nepremičnin, ki ga plača kupec. »Poslovni prostori so v celoti oddani v našem nosilcu pogodbene pošte, ob prodaji pa se vse pravice in obveznosti iz naslova najemne pogodbe prenesajo na novega lastnika,« je pojasnila.

Svetnika Mateja Poklukarja in Matjaža Slivnika je zanimalo, ali se občina zavezuje, da bodo pogoji za najemnika ostali enaki. Poleg tega je Slivnik vprašal, kakšni so načrti, če najemnik najemno pogodbo prekliče. »Občina kupuje

objekt z namenom, da v njem ostane pogodbeni pošta, zato ne razmišljamo o drugih možnostih uporabe prostorov. Pogojev za najemnika ne bomo spreminjali, zato tudi ne pričakujemo, da bi jo prekinil,« je pojasnil direktor občinske uprave Primož Tomše Zorč.

Opozorila na kršitve poslovnika

Še pred razpravo je v poročilu s seje odbora za gospodarstvo, varstvo okolja in gospodarske javne službe svetnica Tadeja Kvas Majer opozorila na kršitve pravil

poslovnika, saj naj bi bila seja odbora sklicana nepravilno in na nepravilen način. »V prihodnje ne bom več prisostvovala takšnim sejam oziroma bom glasovala proti, saj smo svetniki dolžni spoštovati zakonodajo, kar velja tudi za občinsko upravo, župana in podžupanja,« je poudarila. Direktor je na to dodal, da so gradivo dan pred sejo prejeli le zunanji člani, medtem ko so ga svetniki pravočasno. Prav tako je bila seja odbora po njegovih navedbah sklicana v skladu z vsemi pravili poslovnika.

Novega zdravnika v Tržiču še ni

NIKA TOPORIŠ

Tržič – V tržiškem zdravstvenem domu se je z 31. decembrom ukinita ambulanta zdravnika Viljema Kreseta, saj se je ta delno upokojil. Na dan ukinitve je bilo pri njem registriranih 1729 pacientov, ki so zdaj formalno gledano ostali brez osebnega zdravnika. »V praksi delna upokojitev ne pomeni nobene bistvene spremembe, saj smo za njegove paciente ustanovili nadomestno splošno ambulanto, ki bo delovala v istih prostorih, z isto

ne bodo imeli več osebnega zdravnika v eni osebi.

Nadomestna ambulanta bo delovala do pridobitve novega zdravnika družinske medicine. »Na spletnih straneh zdravstvenih domov Osnovnega zdravstva Gorenjske pa tudi na drugih mestih so objavljeni podatki o možnosti registracije oziroma izbire osebnega zdravnika. Žal pa so zaradi pomanjkanja zdravnikov te možnosti omejene. V ZD Tržič trenutno nimamo novega zdravnika, ki bi lahko nadomestil dr. Krese-

Nadomestna ambulanta bo delovala do pridobitve novega zdravnika. / Foto: Tina Dokl, arhiv Gorenjski glas

sestro, le v nekoliko spremenjenem urniku. Temeljna razlika je, da bo v tej ambulanti delovalo več zdravnikov, ki se bodo menjavali,« je pojasnil direktor tržiškega Zdravstvenega doma (ZD) Iztok Tomazin in dodal, da pacienti zato ne bodo nič prikrajšani, le formalno

ta, čeprav si za to prizadevamo že precej let,« je pojasnil direktor. Kot je še dejal, imajo sicer tri specializante družinske medicine, ki pa bodo samostojni šele čez nekaj let, vendar takrat že pričakujejo tudi nove upokojitve, zato jih prihodnost na tem področju upravičeno skrbi.

Prvi upravljavski načrt naravne vrednote

Turistično društvo Gorje je decembra lani sprejelo poslovno-upravljavski načrt soteske Vintgar z razvojno strategijo 2024–2034, ki je prvi tovrstni načrt za naravno vrednoto pri nas.

MAŠA LIKOSAR

Podhom – Načrt na več kot sto straneh opredeljuje izvajanje in organiziranje javne službe upravljanja naravne vrednote soteske Vintgar. Kot je pojasnil Bojan Traven, direktor podjetja Soteska Vintgar, je bil osnovan z namenom, da oceni stanje po ključnih področjih, opredeli

je tovrsten načrt izjemnega pomena pri organizaciji in načrtovanju prihodnjega razvoja,« je dodal Traven.

Sodelovanja z lokalnimi skupnostmi

Načrt temelji na šestih ključnih stebrih, pri čemer je osrednje vodilo varovanje naravnega okolja, transparentno upravljanje in odgovor-

vejših sprememb v upravljaljskih režimih. Zaradi tega je razvoju odnosov z občini, prebivalci in drugimi skupinami namenjeno posebno novo upravljaljsko področje z določenimi ukrepi.

Turistično društvo Gorje bo občinam Gorje, Bled in Jesenice letos vsaki namenilo sredstva v višini 250 tisoč evrov, kar je po besedah Travena bistveno več kot doslej. Ob tem se bo v vsaki

občini oblikovalo delovno telo, ki bo obravnavalo skupne in posamezne operativne izzive ter dolgoročne vsebine. »Prav tako bodo osnovali predloge in možnosti izvedbe posameznega

projekta, ki bo financiran z omenjenimi sredstvi,« je pojasnil Traven.

Dodal je, da so pogovori o porabi sredstev z Občino Jesenice in Občino Bled v zaključni fazi, medtem ko so dogovarjanja z Občino Gorje v teku. »V jeseniški občini bodo pri pokopališču na Blejski Dobravi med drugim postavili javne sanitarije, vzpostavili informacijske točke ter uredili pot na način, da ne bo potekala skozi vas,« je pojasnil.

Vrsta novosti

V prihajajoči sezoni obiskovalce soteske Vintgar čaka vrsta novosti. Načrtujejo tudi preimenovanje imena v Park soteska Vintgar, kar bo odražalo celostno izkušnjo obiskovanja. Med vidnejšimi novostmi bo preureditev brunarice pri vходу v sotesko, ki bo dobila sodoben videz s prodajnim delom vstopnic in delom za gostinske storitve. Poleg tega bodo uredili okolico, namestili dodatna postajališča za kolesa in novo postajališče za avtobuse.

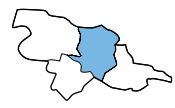
Turistično društvo Gorje bo občinam Gorje, Bled in Jesenice letos vsaki namenilo sredstva v višini 250 tisoč evrov, kar je bistveno več kot doslej.

ti dolgoročno vzdržno vizijo upravljanja soteske in njene urejanja za ogled kot javne službe, ki bo omogočalo zasledovanje ciljev do leta 2034. »Ker je soteska Vintgar druga najbolj obiskana naravna vrednota pri nas, ki vključuje veliko različnih deležnikov,

no obiskovanje. Med drugim vsebuje tudi programsko shemo sodelovanja z lokalnimi skupnostmi na vplivnem območju, saj opažajo, da je bila vpetost upravljalca v širše lokalno okolje v zadnjih letih prepoznana kot pomankljivost in ovira pri uvajanju

Brunarico pri vходу v sotesko Vintgar bodo predvidoma pred začetkom sezone preuredili. / Foto: Tina Dokl

Marca dodaten oddelek v Begunjah

Radovljica – V vrtcu v Begunjah bodo s prvim marcem odprli dodaten oddelek. Radovljiški vrtci se namreč srečujejo s prostorsko stisko. Glede na trenutne potrebe po varstvu otrok bi potrebovali dva dodatna oddelka. Kot so pojasnili na radovljiški občinski upravi, bo kot začasna rešitev za najmlajše otroke, ki čakajo na prosto mesto, tudi letos odprt dodaten oddelek. Od 1. marca dalje bo deloval v telovadnici vrtca v Begunjah. Da lahko vrtec obiskuje več otrok, prispeva tudi manjša igralna površina od predpisanih treh kvadratnih metrov na otroka.

Obnavljajo dvorano kulturnega doma

Kropa – Občina Radovljica v Kropi obnavlja dvorano kulturnega doma. Že pred dobrim letom so obnovili stole ter polkrožni portal in kovano mrežo ob vhodu, dvorano so opremili s scensko tehniko in osvetlitvijo ter video opremo. Lani se je začela še obnova velike dvorane, vključno z balkonom, zaodrjem in orkestrsko jamo, izolacijo stropa in ureditvijo prezračevanja.

Največ kršitev v Mavčičah

Kranjski medobčinski redarji so leta 2022 z izdanimi globami zaradi prekoračitve hitrosti proračun Mestne občine Kranj »obogatili« z več kot pol milijona evrov. Razpolagajo s petimi radarji oziroma merilniki hitrosti.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V Kranju so v zadnjem obdobju postavili pet novih ohišij za uporabo stacionarnega merilnika hitrosti – na Škofjeloški cesti, Cesti Kokrškega odreda, Savski cesti, Cesti na Belo in na Zasavski cesti. Na območju Mestne občine Kranj (MOK) je tako skupno postavljenih že enajst takšnih ohišij, v katere medobčinski redarji nameščajo tri stacionarne radarje. Kot so pojasnili v Skupni občinski upravi občin Gorenjske (SOUOG), imajo redarji tudi laserski merilnik in mobilni radar v avtomobilu, v proračunu za leto 2024 pa ni predvidenih sredstev za nakup novih radarjev.

Zaradi zadnjih postavitev ohišij za radarje je mestno svetnico Sašo Kristan (SDS) zanimala tudi statistika ugotovljenih prekoračitev hitrosti in izdanih kazni na območju MOK. Po podatkih

Med novimi lokacijami, kjer medobčinski redarji merijo hitrost, je tudi Škofjeloška cesta v Stražišču. / Foto: Gorazd Kavčič

SOUOG za leto 2022 so medobčinski redarji z mobilnim in stacionarnimi radarji ter samodejnim merilnikom hitrost nadzirali na 58 merilnih mestih na območju MOK. »Lokacije so določene na podlagi varnostne ocene policijske postaje in

pogostosti ugotovljenih večjih prekoračitev s strani darstva ter pobud občine, sveta za preventivo in varnost v cestnem prometu in občanov,« so pojasnili. Ugotovili so 6393 kršitev zaradi prekoračitve omejitve hitrosti vožnje, kar je 32 odstotkov

manj v primerjavi z letom 2021, ko je bilo kršitev 9325. Izrečenih glob je bilo za nekaj več 558 tisoč evrov.

Iz podatkov je razvidno, da je največ kršiteljev hitrost prekoračilo na cestah v naseljih, in sicer do vključno 10 km/h. Takih kršitev

je bilo 3490 oziroma skoraj 55 odstotkov vseh prekoračitev hitrosti. Prekoračitev nad 10 do vključno 20 km/h je bilo 2603. Po številu ugotovljenih kršitev (1212) izstopa merilno mesto pri osnovni šoli v Mavčičah, kjer je omejitev hitrosti 30 km/h. Povprečna izmerjena prekoračena hitrost je bila tam dobrih 40 km/h, najvišja izmerjena pa 76 km/h. Po številu kršitev je sledila lokacija v Žabnici, kjer so v letu 2022 zaznali 656 prekoračitev hitrosti (leto prej 783), ki je na tistem odseku omejena na 50 km/h. Po meritvah sodeč, kršitelji tam v povprečju vozijo s hitrostjo skoraj 62 km/h, najvišja izmerjena hitrost pa je bila 113 km/h. Med bolj kritične lokacije glede hitrosti sodi tudi Bleiweisova cesta nasproti Osnovne šole Franceca Prešerna, kjer so leta 2022 zabeležili 447 prekoračitev hitrosti, kar pa je skoraj polovico manj kot leto pred tem.

Muzej zaprt zaradi obnove

Zaradi prenove Klinarjeve hiše v Kropi, v kateri ima prostore Kovaški muzej, bo ta predvidoma do konca marca zaprt.

MARJANA AHAČIČ

Kropa – V začetku leta se je začela druga faza prenove Klinarjeve hiše v Kropi, v kateri ima prostore Kovaški muzej. Projekt obsega statično sanacijo konstrukcije z injektiranjem razpok v zunanjih in notranjih nosilnih zidovih, vgradnjo proti-

Gradbena dela bodo obsegala menjavo stavbnega pohištva, izdelavo fasade in dokončanje dveh razstavnih prostorov, v katerih bosta postavljeni novi stalni razstavi o žebjarstvu ter nekdanjem življenju v Kropi in Kamni Gorici.

potresnih sider, obnovo fasade, zamenjavo stavbnega pohištva ter dokončno ureditev dveh prostorov za razstavno dejavnost v drugem nadstropju objekta, kjer sta predvideni novi stalni razstavi o žebjarstvu ter nekdanjem življenju v Kropi in Kamni Gorici. Muzej bo predvidoma zaprt do konca marca.

Klinarjevo hišo, v kateri so prostori Kovaškega muzeja, v zadnjih letih temeljito prenavljajo. / Foto: Tina Dokl

Prva faza že zaključena

Pred tem so bili v prvi fazi projekta, ki je potekala v letih 2021 in 2022, obnovljeni streha, mansardni prostori ter severovzhodni del prvega in drugega nadstropja stavbe v skupni vrednosti 255 tisoč evrov, pri čemer je ministrstvo za kulturo zagotovilo 65 tisoč evrov, so pojasnili na radovljiški občinski upravi.

Vrednost druge faze znaša približno 292 tisoč evrov, od tega 142 tisoč evrov prispeva ministrstvo za kulturo, 150 tisoč evrov pa je radovljiška

občina zagotovila v letošnjem v proračunu.

Tudi dvigalo in zunanja ureditev

Celovita obnova Klinarjeve hiše, za katero je občina že pridobila gradbeno dovoljenje, se bo nadaljevala še z umestitvijo dvigala in kotelovnice, zunanjo ureditvijo in posodobitvijo razstave Kovaškega muzeja. Nadaljevanje projekta je odvisno od zagotovitve sredstev, tudi pridobitve nepovratnih sredstev, so pojasnili na radovljiški občinski upravi.

VELIKI DOBRODELNI KONCERT LIONS KLUBA ŠKOFJA LOKA

BIG BAND BLED DIRIGENT PRIMOŽ GRAŠIČ

UROŠ PERIČ

ALENKA GODEC

OTO PESTNER

Vstopnina 15 €

Nakup vstopnic:

EVENTIM: prodajna mesta
TIC ŠKOFJA LOKA, Cankarjev trg
GORENJSKI GLAS, Kranj

sobota,
27. januar 2024,
ob 19. uri

Športna dvorana TRATA
ŠKOFJA LOKA

Brezplačna objava

LIONS KLUB ŠKOFJA LOKA, POLJANSKA CESTA 7, GORENJA VAS

Generalni
pokrovitelj

Še vedno je na tekočem z novicami

Jožefina Osredkar je 11. januarja praznovala sto let. Ko smo jo minuli četrtek, teden po rojstnem dnevu, s predsednikom Društva upokojencev Škofja Loka Miho Ješetom obiskali v Domu starejših občanov Bokalce, ni mogla skriti veselja nad tem, da jo je obiskal njen dolgoletni sosed.

KLARA MRAK

Ljubljana – Jožefina Osredkar, Pepca, je do svojega 96. leta živela sama v stanovanju na Mestnem trgu v Škofji Loki, kuhala in skrbelo sama zase, sem in tja ji je

na pomoč priskočila hči Slava. Njena vnukinja Boža je zaposlena v Domu starejših občanov Bokalce in Pepca se je pred štirimi leti sama odločila, da bi rada šla tja, kjer dela njena vnukinja. Res so jo sprejeli v dom in tam se

počuti zelo dobro. Enajsti januar, dan, ko je praznovala stoti jubilej, je preživela s sostanovalci, direktorica doma ji je predala šopek, imeli so torto, peli so ... »Vedno sem rada pela, izjemno lepo je bilo,« se svojega stotega rojstnega dne popolnoma živo spominja Osredkarjeva. Kot je povedala njena vnukinja Boža, so na ta dan popoldne prišli tudi sorodniki. Gospa Pepca je dejala, da ni bila niti malo utrujena. »Prav nič nisem bila utrujena, tako smo peli, vsi smo peli.«

Bila je šivilja

Drobna gospa svetlih oči, jasnih besed in toplega nasmeha ni mogla najti besed zahvale, da jo je obiskal njen sosed Miha. »Tako sem vesela, ne morem si misliti, da spet srečam tako prijaznega človeka,« je večkrat ganjeno ponovila. Miha Ješe, dolgoletni škofjeloški župan, zdaj predsednik Društva upokojencev Škofja Loka,

Prav na njen rojstni dan, 11. januarja, so jo z obiskom razveselili sorodniki. / Foto: osebni arhiv

je Jožefini Osredkar v svojem imenu, imenu Društva upokojencev, katerega članica je, in v imenu župana Tineta Radinje, prinesel tudi prelep šopek in ji predal županovo voščilo: »Veliko lepega ste doživeli, mnogo tudi med nami, čisto v naši sredi, prav na sredini našega pisanega Placa. Predvsem zdravja in veliko dobrega vam želim,«

je slavljenci v voščilo med drugim zapisal župan Radinja. Pepca je bila šivilja v Odeji. »Šivala sem zaveze, tudi risala kroje zanje,« je povedala. »Še vedno imamo doma zaveze, ki ste jih vsešili moji mami,« pa jo je razveselil Miha Ješe in dodal, da je bila gospa vse življenje zelo prijazna, nikoli se ni jezila, bila je umirjena, ni se spuščala v življenja

drugih, o vsem in vseh je govorila samo dobro. Morda je tudi to ključ za dolgo življenje, ki ga, kot smo lahko videli, prevetava mirnost in spokojnost. Pepca še vedno rada spremlja dnevno dogajanje. »Tako čuden je ta svet, ko poslušam tranzistor, vse je zmešano, televizije nimam, je nimam želje gledati, po tranzistorju vse izvem, kako se svet vrti ...«

Predsednik DU Škofja Loka Miha Ješe je obiskal stoletno gospo Jožefino Osredkar v Domu starejših občanov Bokalce. / Foto: Klara Mrak

Parkiranje pri zdravstvenem domu

Ali bi obiskovalcem Zdravstvenega doma Kranj ter Bolnišnice za ginekologijo in porodništvo Kranj morali omogočiti brezplačno parkiranje ne glede na to, za koliko časa parkirajo?

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski mestni svetnik Branko Grims (SDS) je na zadnji seji mestnega sveta predlagal, da bi imeli obiskovalci Zdravstvenega doma Kranj in bližnje porodnišnice možnost brezplačnega parkiranja na bližnjem parkirišču ob Bleiweisovi cesti. »Dobesedno ne mine dan, da ne bi kdo na internet napisal,

da je res čudna družba, v kateri je treba plačati za parkirno za to, da greš v zdravstveni dom po zdravje, ko greš v trgovino, je pa vse brezplačno. Neko računalniško povežavo z zdravstvenim domom bi se zlahka dalo narediti, da bi tisti, ki gre dejansko v zdravstveni dom in tam parkira, imel parkiranje brezplačno, tudi če se zadrži nekaj dlje. Saj veste, danes je treba pri

nekaterih posegih dokaj dolgo čakati,« je dejal.

Predlagal je tudi, da parkirišče bolje uredijo, saj je zdaj v slabem vremenu blatno in polno luž. »Parkirišče bi bilo res treba bolj urediti, da ni luž in blata, da lahko torej občani normalno dostopajo do porodnišnice oziroma do zdravstvenega doma, ne da bi se pri tem še umazali,« je dejal.

Kranjski župan Matjaž Rakovec je odgovoril, da imajo na omenjenem parkirišču vsi prvo uro parkiranja brezplačno. »Jaz, kadarkoli sem šel k zdravniku, še nikoli ni-

»Če bi uresničili ta predlog, potem bi seveda imeli to možnost tudi vsi zaposleni v zdravstvenem domu in potem bi bilo parkirišče zasedeno z njihovimi vozili, drugi pa ne bi mogli parkirati,« je dejal župan Matjaž Rakovec.

sem plačal, do ure in petnajst minut je sicer še brezplačno. Če bi uresničili ta predlog, potem bi seveda imeli to možnost tudi vsi zaposleni v zdravstvenem domu in potem bi bilo parkirišče zasedeno z njihovimi vozili, drugi pa ne bi mogli parkirati. Zelo redkokdaj, tako jaz mislim, kdo porabi več kot uro in petnajst minut pri zdravniku,« je dejal župan in napovedal, da bodo v mestni upravi podrobnejši odgovor pripravili za naslednjo sejo mestnega sveta.

Tudi v Preddvoru sprejeli proračun

Preddvor – Občina Preddvor je konec lanskega leta dobila proračun za leto 2024, ki znaša slabih 12 milijonov evrov. Med prvo in drugo obravnavo so v dokument vključili nekatere spremembe in realnejše ocenjene projekte. Prihodki so se tako povečali za dobra dva milijona evrov, med drugim iz naslova povečanja sredstev iz državnega proračuna za odpravo posledic naravnih nesreč. Odhodki pa bodo glede na osnutek večji za 2,7 milijona evrov. Pri Zavodu za turizem se sredstva povečujejo zaradi dodatnih projektov in zaposlitve, postavki Nadzidava vrtca Storžek (in povečanje kuhinje) se namenja slabih petdeset tisoč evrov, in sicer zaradi projektne dokumentacije za gradbeno dovoljenje. Povečala so se tudi sredstva za kanalizacijo Mače, Potoče in vodovod Potoče zaradi predvidenega večjega obsega del, dodatna sredstva pa namenjajo tudi Športnemu parku Preddvor za izvedbo četrte faze projekta.

Predstavile bodo koroški rženi kruh

Podbrezje – Mojstrice peke Podbreške potice nadaljujejo kulinarne izmenjave, ki so se začele v letu 2021. V petek, 26. januarja, ob 15. uri bodo mojstrice Društva kmetič Mislinjske doline v Štali 1894 na kmetiji Matijovc v Podbrezjah predstavile pripravo koroškega rženega kruha, vpisanega v Register nesnovne kulturne dediščine. Prenos znanja in izkušenj iz regije v regijo bosta glasbeno obogatila v Avstriji delujoča operni in koncertni pevec ter član Slovenskega okteta David Jagodic in vsestranski profesionalni glasbenik Mihael Strniša. Po predstavitvi in glasbenih užitkih se bo druženje nadaljevalo ob kulinaricnih specialitetah Mislinjske doline.

Dan odprtih vrat rotarijcev

Tržič – Rotary klub Tržič Naklo organizira v četrtek, 25. januarja, ob 19. uri dan odprtih vrat v Pollakovi kajži v Tržiškem muzeju. Obiskovalcem bodo predstavili dejavnosti kluba, kot gosta pa so povabili dr. Blaža Jezerška, ki je že dobrih dvanajst let župnik v župniji Piričiče, pred tem pa je opravljal službo osebnega tajnika ljubljanskega nadškofa in kasneje kardinala v Vatikanu dr. Franca Rodeta. Študij teologije je sklenil leta 2007 z doktoratom na temo Sklepanje zakona med katoliško in muslimansko stranjo. Dr. Jezeršek bo govoril o treh monoteističnih verah, krščanstvu, islamu in judovstvu, tudi v luči boljšega razumevanja današnjih dogajanj v svetu.

Na parkirišču pri Zdravstvenem domu Kranj je trenutno brezplačna prva ura parkiranja.

/ Foto: Gorazd Kavčič

Javna tribuna za čistejši zrak

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Civilna iniciativa Moja Škofja Loka v torek, 30. januarja, vabi na javno tribuno z naslovom Zlo formaldehida in fenola, kako do rešitve.

Kot pojasnjujejo, si že leta prizadevajo za zmanjšanje izpustov snovi prve raketorodne skupine, tokrat pa je cilj s strokovnjaki javnosti predstaviti vse plati formaldehida, njegove učinke na telo in potrebne ukrepe za zaščito. Spregovorili bodo o sistemu monitoringa v Sloveniji in kako industriji preprečiti izpuste snovi prve raketorodne skupine v okolje.

Na dogodku bodo predstavili tudi spletno peticijo kot uvod v aktivnosti zbiranja podpisov za vložitve predloga sprememb Zakona o varstvu okolja v državni zbor. »Spremeniti želimo način monitoringa – ločiti

denarno vez med onesnaževalci in izvajalci monitoringa. V pravilnike moramo vnesti omejitve izpustov za formaldehid. Najbolj pomembno pa je uzakoniti dosledno in brez izjem izvajanje trajnega monitoringa za vse izpuste snovi prve raketorodne skupine,« pravijo.

Na javni tribuni bodo sodelovali: prof. dr. Metoda Dodič Fikfak, dr. med., predstojnica Kliničnega inštituta za medicino prometa, dela in športa v sklopu UKC Ljubljana, doc. dr. Miran Brvar, dr. med., vodja Centra za klinično toksikologijo in farmakologijo v sklopu UKC Ljubljana, in Aljoša Petek, mag. prava, Pravno-informacijski center nevladnih organizacij. Tribuno bo poveljeval Erik Valenčič, svobodni novinar in okoljski aktivist. Javna tribuna se bo začela ob 18. uri v dvorani Krajevne skupnosti Godešič.

Odkup dveh zemljišč

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Komenda – Občina Komenda je v bližini župnijske cerkve odkupila nekaj več kot štiri tisoč kvadratnih metrov zemljišča, na katero namerava razširiti pokopališče in tako rešiti pereč problem prostorske stiske. Kot so pojasnili v občinski upravi, bo obstoječa površina glede na trenutne razmere zadostovala le še za približno dve leti. Novo območje pokopališča so opredelili že v zadnjem prostorskem načrtu, do zemljišča pa je po besedah župana Jurija Kerne pripeljal dlje časa trajajoči postopek usklajevanj z zasebnim lastnikom. Sklenitvi dogovora sledi izdelava projektne dokumentacije za ureditev pridobljenega prostora, ki naj bi zagotavljal rešitev za naslednjih petdeset let, ter kandidiranje občine za evropska sredstva.

Drugo zemljišče, za katero je sklenjena pogodba

o odkupu, je v središču Komende, kjer ima zdaj poslovalnico Kmetijska zadruga Cerklje. Ta čez tri leta načrtuje preselitev svoje enote izven centra, na Potok pri Komendi. Župan na izpraznjeni lokaciji, veliki okoli 900 kvadratnih metrov, za katero je občina izkoristila predkupno pravico, vidi možnost za ureditev osrednjega trga in izgradnjo nove občinske stavbe, v kateri bi zagotovili ustrezne prostore za zaposlenim, občinskemu svetu in obiskovalcem. »Zavedati se je namreč treba, da so trenutni prostori v Kulturnem domu Komenda popolnoma neprimerni za delovanje občinske uprave, saj ne nazadnje ne zadovoljujejo niti osnovnih zakonskih zahtev za dostopnost občanov z omejitvami.« Kot je še poudaril Kern, bi selitev uprave omogočila tudi prepotrebno obnovo kulturnega doma, vključno s kulturno dvorano.

Okoljska merilna postaja bližje središču

Medvode – Občina Medvode že več let kontinuirano spremlja kakovost zunanega zraka. Merilni sistem je vzpostavila v mobilni postaji, ki so jo pretekli teden predstavili s Svetja, izpred zdravstvenega doma, bližje središču Medvod, na prostor med nogometnim igriščem in lekarno. Zanj so se po navedbah občine odločili zaradi bližine industrijskih, proizvodnih in obrtnih con ter glavne, prometno zelo obremenjene ceste skozi Medvode. Kot so še pojasnili, so ki izbiri novega merilnega mesta prispevale pobude lokalnih prebivalcev, ki so v preteklem letu predvsem v poletnih mesecih zaznavali vonj po kemikalijah. Prestavitev postaje je bila sicer predvidena tudi zaradi načrtovane gradnje prizidka k zdravstvenemu domu.

V vrhu razvitosti občini Komenda in Trzin

Ministrstvo za finance je določilo koeficiente razvitosti občin, od katerih je odvisen obseg sofinanciranja investicij iz državnega proračuna. Med gorenjskimi občinami jih je največ upravičenih do 70-odstotne podpore.

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Komenda – Občini Komenda in Trzin že nekaj let zasedata najvišji mesti v izračunih koeficientov razvitosti, ki povedo, koliko je posamezna občina pod oziroma nad povprečno razvitostjo občin v državi, ki jo ponazarja koeficient ena. Pri prvi tokrat znaša 1,34, pri drugi 1,32; sledijo Domžale s koeficientom 1,25, med prvo desetorico pa so še Cerklje in Žiri (1,23) ter Šenčur (1,22).

Koeficienti razvitosti povedo, koliko je posamezna občina pod oziroma nad povprečno razvitostjo občin v državi, ki jo ponazarja koeficient ena.

Ministrstvo za finance izračune opravi na podlagi uredbe o metodologiji za določitev razvitosti občin, ki jo vsaki dve leti izda vlada, pri čemer upošteva več kazalnikov: bruto dodano vrednost gospodarskih družb na zaposlenega, osnovo za dohodnino na prebivalca občine, število delovnih mest na število delovno aktivnega

prebivalstva občine, stopnjo registrirane brezposelnosti in delovne aktivnosti, indeks staranja prebivalstva občine, oskrbljenost z dobrinami in storitvami javnih komunalnih služb, opremljenost s kulturno infrastrukturo, delež območij Natura 2000 v občini in poseljenost.

Glede na izračun sta vodilni občini upravičeni do 50-odstotne podpore investicij s strani države, ostalim navedenim občinam bo v tem in naslednjem letu pri-

Pri izračunih koeficientov razvitosti ministrstvo za finance upošteva več kazalnikov, med njimi tudi opremljenost s kulturno infrastrukturo. / Foto: Ana Jagodič Dolžan

do 1,10. Na seznamu občin z 80-odstotnim obsegom sofinanciranja – teh je na ravni države največ – so Žirovnica, Kranjska Gora, Vodice, Radovljica in Preddvor, ki ima koeficient 1,01. Pri štirih gorenjskih občinah – Jezersko, Tržič, Bohinj in Gorje – so koeficienti nižji (od 0,99 do 0,93), zato imajo pravico do 90-odstotne podpore investicij iz državnega proračuna.

In kaj kaže primerjava novih in predhodnih koeficientov (za leti 2022 in 2023)? V večini gorenjskih občin so novi malenkost nižji, kar pri Škofji Loki vpliva tudi na delež sofinanciranja; ta se povečuje s 60 na 70 odstotkov. Pri Kranjski Gori je obratno: delež se zmanjšuje z 90 na 80 odstotkov, saj je koeficient razvitosti narasel z 0,98 na 1,06.

Na srečanju županov tudi o poplavih

Na srečanju županov gorenjske in osrednjeslovenske regije so župani poudarili potrebo po učinkovitejšem urejanju vodotokov. Po mnenju kamniškega župana Mateja Slaparja bi morala država pristojnosti glede urejanja vodotokov prenesti na občine, saj je sedanji sistem neučinkovit.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – V Samostanu Mekinje je pred dnevi potekalo srečanje županov občin gorenjske in osrednjeslovenske regije, ki ga je organizirala Skupnost občin Slovenije.

Namen srečanja je bila izmenjava mnenj, predlogov in idej v sklopu delovanja Skupnosti občin Slovenije in vključevanja občin v aktualne in načrtovane aktivnosti skupnosti. Pogovor je tekel tudi o novi finančni perspektivi, financiranju občin in pridobivanju lastnih finančnih virov ter o izzivih sanacij po poplavih. Predsedujoči skupnosti dr. Vladimir Prebilič se je ob tem zahvalil županom za medsebojno pomoč in podporo v času poplav.

Na področju urejanja vodotokov so župani opozorili,

da so nekatera resorna ministrstva in organi oz. koncesionarji, zadolženi za področje urejanja vodotokov, po poplavih neodzivni, čeprav trdijo, da je delo opravljeno. Občine pričakujejo, da bodo pristojne institucije pripravile program protipoplavnih ukrepov in terminski načrt ter ga javno objavile, da bo potek del transparenten. Na župane se namreč obračajo nezadovoljni občani, ki želijo izvedbo ukrepov ali popravke že začelih del na vodotokih, za kar pa občine nimajo ustreznih vzvodov.

Gostitelj tokratnega srečanja, kamniški župan Matej Slapar, je med drugim dejal, da je nujno, da se sanacija pospeši. »Obnova in priprava načrtov na področju sanacije lokalnih cest potekata s polno paro, ogromno dela smo naredili že

v času intervencij, zdaj pa izvajamo dela v skladu s sanacijskim načrtom. Poleg cest in plazov sta deloma uničena tudi vodovodni sistem in kanalizacija. Sanacija državnih cest poteka učinkovito, nekoliko več izzivov pa imamo na vodotokih, ki so bili najbolj prizadeti. Dolina Črne je bila povsem uničena, prav tako pritoki Črne, doline Bistričice, Tunjščice in Kamniška Bistrica, skoraj od izvira oziroma najhujše 'od Gamsa' pa vse do meje z občino Domžale. Če se bodo dela na tem področju izvajala tako, kot so se v preteklosti, smo še daleč od sanacije oziroma vrnitve v normalno stanje. Vemo, da se po navedbi aprila pojavi novo deževje, in treba bo čim prej urediti kritične točke,« je opozoril Slapar, ki je prepričan, da bi morala država

pristojnosti in sredstva za urejanje in sanacijo vodotokov, tako kot velja za sanacijo plazov in občinskih cest, prepustiti občinam oziroma najti učinkovitejšo rešitev od sedanje. »Župani smo tisti, ki najbolj poznamo lokalno okolje, smo prvi,

Na župane se obračajo nezadovoljni občani, ki želijo izvedbo ukrepov ali popravke že začelih del na vodotokih, za kar pa občine nimajo ustreznih vzvodov.

ki bomo poskrbeli za svoje občane, in smo tisti, na katere se občani obračajo po pomoč, zato pričakujemo čimprejšnjo celostno sanacijo uničenih vodotokov,« je povedal.

Podpirajo športne zvezde

S tradicionalnim, letos že štirinajstim dobrodelnim koncertom Zvezde na snegu so se Gorjanci poklonili svojim mladim športnim upom in športnikom, ki že posegajo po najvišjih mestih na državni in svetovni ravni.

MAŠA LIKOSAR

Zgornje Gorje – Dobrodelni koncert vsako leto organizira Športno društvo (ŠD) Gorje, ki se lahko pohvali s stotiletno tradicijo. Društvo pod vodstvom predsednika Gregorja Repeta združuje raznolike sekcije, od teka na smučeh, biatlona, odbojke, nogometa, badmintona, košarke, balinanja, prstometa in sprostitvene vadbe pa vse

do moto sekcije. »Športno udejstvovanje, zlasti za otroke, je družbeno koristno. K temu prispevate vsi udeleženci prireditve, vaša podpora nam namreč pomaga ohranjati naše poslanstvo, ki zagotavlja zdravo okolje za mladino,« je poudaril Repe.

Vrhunske uspehe dosega zlasti člani njihove tekaško-biatlonske sekcije, ki jo vodi Tomaž Žemva. Kot je povedal, v sekciji trenutno

trenira 37 tekmovalcev, zanje pa skrbi šest trenerjev, poleg glavnega trenerja Domna Potočnika še Petra Race, Zala Repe, Nika in Miha Vindišar ter Rok Bremec. Še posebej so ponosni na člane reprezentance A: smučarska tekača Evo Urevc in Miho Ličefa ter biatlonca Miho Dovžana, na člana juniorske reprezentance do 23 let Jošta Muleja, članico reprezentance B v biatlonu

Klaro Vindišar in člana mladinske reprezentance v biatlonu Aljaža Omejca. »Ti tekmovalci zastopajo naše društvo, Gorje in Slovenijo po celem svetu, vse pa lahko redno spremljamo po televiziji ali na spletu,« je dejal Žemva.

Devet olimpijcev

V vrstah ŠD Gorje je tudi veliko obetavnih mladih športnikov, ki jim pravijo

Predsednik ŠD Gorje Gregor Repe / Foto: Primož Pičulin

svizci. Na prireditvi so ti mladi talenti zbrali pogum, stopili na oder in predstavili svoje najboljše lastnosti. Žemva je poudaril še odlične pogoje za trening, ki jih Gorje ponujajo za tek na smučeh in biatlon. »Smo v bližini Pokljuke, ki slovi po zaviljivih pogojih, kar nam omogoča izvajanje različnih dejavnosti brez potrebe po daljšem prevozu,« je pojasnil Žemva. Dodal je, da je društvo v svoji zgodovini vzgajilo že devet olimpijcev, ki so nastopili na dvanajstih olimpijskih igrah.

Šport dostopen vsem

S prireditvijo Zvezde na snegu Gorjanci podprejo lokalne športnike in prispevajo k razvoju zimskega športa v Gorjah. Zbrana sredstva od prodaje vstopnic

in izkupiček srečelova bodo v celoti namenjeni tekmovalcem. »Naš cilj je, da šport postane dostopen vsem, zato tudi organiziramo tovrstne dobrodelne prireditve,« je še povedal Žemva. Letošnji dogodek je bil obogaten z nastopi zvestih gostov – vokalne skupine Lip Bled in Ane Skumvač. Na odru so se predstavili domačini Ansambel Maxi in finalistka šova Slovenija ima talent, mlada harmonikarica Špela Šemrl. Za vrhunec večera je poskrbela priznana pevka Nuša Derenda. Zbrane je nagovoril tudi gorjanski župan Peter Torkar, ki se je zahvalil vsem podpornikom njihovih športnikov na poti do vrhunskih rezultatov. Organizatorji so se s simboličnimi darili zahvalili nastopajočim.

S prireditvijo podprejo gorjanske športnike in vse, ki se trudijo za razvoj zimskega športa v Gorjah. / Foto: Primož Pičulin

V poznavanju planinstva najboljši gorenjski ekipi

Na tekmovanju Mladina in gore sta si z odličnim poznavanjem planinske literature zlato odličje prislužili gorenjski ekipi. Državne prvakinja med osnovnošolci so postale Planinske brihte iz Planinskega društva Medvode, medtem ko sta med srednješolci slavila Neustrašna gorska učenjaka iz Planinskega društva Kranj.

MAŠA LIKOSAR

Šenčur – Tekmovanje Mladina in gore je ena najbolj uveljavljenih planinskih preizkušenj za mlade iz znanj, veščin in izkušenj z vseh področij in oblik planinskega delovanja. Že več kot tri desetletja osnovnošolce pripravlja na varnejši in samostojen obisk gora, letos pa so osmič svoje poznavanje planinstva pokazali tudi srednješolci. Tekmovanje vsako leto gosti kraj zmagovalcev iz predhodnega leta. Tako je 34. izvedba potekala v Šenčurju pod okriljem Planinske zveze Slovenije, Mladinske komisije PZS, Zavoda za šport RS Planica, Planinskega društva Kranj, Osnovne šole Šenčur in Zavoda za turizem Kranj.

Tri- in štiričlanske ekipe osnovnošolcev in dvočlanske ekipe srednješolcev so tekmovanje začele dopoldne s testi iz planinskega znanja, ki so ga mladi pridobivali v planinskih krožkih in med udejstvovanjem

v planinstvu. Za naslov državnih prvakov se je v osnovnošolski kategoriji potegovalo 18 ekip, šesterica najboljših še v finalnem delu, kjer so v obliki kviza odgovarjali na vprašanja iz Planinske šole in dodatnega gradiva o 70. obletnici vzpona na Everest. Znati so se morale tudi v praktičnih nalogah iz prve pomoči in planinskih vozlov. Zmage se je veselila ekipa Planinske brihte (PD Medvode) pred drugouvrščenimi Gorskimi podmornicami (PD Litija) in Sitarjevškimi mukicami (PD Litija) na tretjem mestu. Osnovnošolske državne prvakinja Manja Goslar, Karin Jakša Jovanovski, Sara Mis in Viktorija Ana Šušteršič so na tekmovanju Mladina in gore prvič sodelovale lani, navdušila pa jih je mentorica Mojca Resnik.

»Pokazati smo morale veliko praktičnega znanja, ki ga pridobimo v planinskem krožku, na taborih, izletih in pripravah z mentorico Mojco, ki nam res odlično predstavi vsebine.

Osnovnošolske državne prvakinja Manja Goslar, Karin Jakša Jovanovski, Sara Mis in Viktorija Ana Šušteršič. Spremljala jih je Katja Porčnik Gortnar. / Foto: Primož Pičulin

Mladina in gore ni le tekmovanje, ampak znanje za življenje, saj rade hodimo v gore, kjer se veliko naučimo in tudi sprostimo,« so povedale zmagovalke. Vse obiskujejo planinski krožek, izlete in planinske tabore PD Medvode, veliko hodijo v gore tudi s starši, za tekmovanje pa so imele z mentorico enkrat tedensko tudi posebne priprave. Resnikova

je zbolela, zato je tekmovalke spremljala njena desna roka Katja Porčnik Gortnar.

Na osmem tekmovanju Mladina in gore za srednješolce se je v Šenčurju pomerilo 11 srednješolskih ekip. Zmago sta slavila Neustrašna gorska učenjaka (PD Kranj), drugo mesto sta si prislužila Dehteča sezamova hribolazca (PD Litija) in tretje Blejska hribolazca (PD

V srednješolski konkurenci sta slavila Gaj Strelec in Klara Svetelj iz PD Kranj, tretje mesto sta zasedla Gaber Demšar in Jaka Poljanec iz PD Bled. / Foto: Primož Pičulin

Bled). Srednješolska zmagovalca Klara Svetelj in Gaj Strelec sta bila lani v ekipi osnovnošolskih državnih prvakov, tako da zmagovalo nadaljujeta v starejši konkurenci. »Najpomembnejše za uspeh se nama zdi, da izluščiš bistvene podatke, da stvari povezuješ, jih razumeš in znaš uporabiti v praksi. Vesela sva zmage, a tekmujeva predvsem zato, ker

se pri tem zabavava, pokaževa svoje znanje in spoznavava nove prijatelje,« pravita.

Najboljše osnovnošolske ekipe so bile nagrajene z brezplačno uporabo tabornega prostora Mlačca in vikend paketom v planinski koči, srednješolske ekipe z brezplačnim dijaškim taborom, najboljši s pokali in medaljami, vsi sodelujoči pa s praktičnimi nagradami.

Kariero vzeti v svoje roke

Na Srednji ekonomski, storitveni in gradbeni šoli Šolskega centra Kranj so minuli četrtek v sklopu kariernega dneva pripravili okroglo mizo z naslovom Pričakovanja delodajalcev, na kateri so z gosti spregovorili o razmerah na trgu dela, izzivih pri iskanju prve zaposlitve in kompetencah prihodnosti.

MATEJA RANT

Kranj – Kariero je treba vzeti v svoje roke, pred tem pa se je smiselno opremiti s čim več informacijami o posameznih poklicih, in to prek čim več različnih kanalov, je bilo osnovno sporočilo okrogle mize, ki je bila namenjena dijakom zaključnih letnikov iz programov ekonomske, frizerske in gradbene tehnike. Marsikatero koristno informacijo so jim že iz prve roke posredovali gostje okrogle mize: svetovalka iz kranjskega kariernega središča Zavoda RS za zaposlovanje Metka Medved, vodja kadrov v podjetju Marmor Hotavlje Klara Baran Babnik ter podjetnik in brivec Blaž Vodopivec.

Metka Medved je zbrane dijakke najprej razveselila s podatkom, da je s stališča iskalcev zaposlitve ta čas situacija zelo dobra, saj ni težko dobiti zaposlitve. »Na Gorenjskem je stopnja brezposelnosti ta čas zgolj 2,3-odstotna, medtem ko je bila leta 2013 desetodstotna.« Kar 63 odstotkov mladih, ki se prijavijo na zavod, zaposlitev najde v roku pol leta, kar je največji odstotek v celotni

Sloveniji, je pojasnila Metka Medved. »Če prištejemo še tiste, ki se zaposlijo neposredno pri delodajalcu, brez prijave na zavod, pa je ta odstotek še višji.« Tudi vodja kadrov v podjetju Marmor Hotavlje Klara Baran Babnik je priznala, da zaposlitveni pogovori danes potekajo povsem drugače kot v preteklosti, saj se mladi zavedajo, da ni težko dobiti zaposlitve, zato so delodajalci tisti, ki se morajo bolj potruditi, da jih prepričajo. Kljub temu pa je pomembno, je svetovala dijakom, da najdejo delo, ki ga bodo radi opravljali. »Zato se resnično potrudite raziskati, kaj si želite delati, saj vam to zagotavlja uspeh na dolgi rok.« Sami iščejo predvsem kadre, ki imajo željo po učenju. Tudi Metka Medved je poudarila, da delodajalci danes bolj kot zgolj strokovno znanje iščejo tudi tako imenovane mehke kompetence. »Pomembno se jim zdi, da so zaposleni samostojni, obenem pa znajo sodelovati z drugimi pri timskem delu in so prilagodljivi.« Mlade je tudi potolažila, da bodo svojo odločitev glede poklica še vedno lahko spremenili, če bodo

ugotovili, da jim nek poklic ne ustreza. Pri iskanju zaposlitve jim lahko pridejo prav informacije na spletni strani zavoda, kjer so na voljo tudi vprašalniki in psihološki testi, ki so jim lahko v pomoč pri prepoznavanju njihovih interesov. »Smiselno je izkoristiti tudi počitniško delo, da spoznate potencialne delodajalce.« V kariernem središču obenem nudijo pomoč tako pri pripravi življenjepisa kot pripravi na zaposlitveni razgovor.

Svojo izkušnjo z iskanjem poklica, ki mu je pisan na kožo, je z njimi delil Blaž Vodopivec. »Moja izobraževalna pot je bila zelo dinamična, saj sem šolanje najprej začel na biotehniški šoli, potem sem se poskušal prepisati na medijsko šolo, pa mi ni uspelo, zato sem se odločil za ekonomsko šolo, na koncu pa pristal na frizerski šoli.« Da mu delo brivca in frizerja resnično ustreza, je ugotovil šele, ko se je odločil, da se bo preskusil v striženju. Pozitivni odzivi so mu dali dodaten zagon in motivacijo, sčasoma je pridobil izkušnje in nove stranke in tako je dobil potrditev, da je na pravi poti. Tudi Klara

Moderatorica okrogle mize Ana Orešnik (skrajno levo) se je o kariernih izzivih pogovarjala z (od leve proti desni): Metko Medved, Klara Baran Babnik in Blažem Vodopivcem. / Foto: Primož Pičulin

Baran Babnik je priznala, da se je na sedanjem delovnem mestu znašla po naključju. Po gimnaziji se je namreč odločila za študij ekonomije, čeprav so jo zanimali odnosi, psihologija ... V podjetju je tako sprva opravljala delo računovodkinje, vmes je opravila še magisterij,

potem pa je nadomeščala sodelavko na porodniškem dopustu v kadrovske službi in na koncu tam ostala. »Pomembno je, da poslušate sebe; tudi če se kdaj narobe odločite, nikoli ni prepozno, da zamenjamo zaposlitev, ki nam ni všeč. Učimo se vse življenje.« Tudi

Metka Medved je poudarila, da ni nujno, da takoj ugotoviš, katero področje ti najbolj ustreza. »Tudi pri meni je bila dolga pot do tega, kar delam zdaj in kar rada delam. Sama sem namreč želela biti učiteljica, a sem prišla do tega na drug način, ki mi še bolj ustreza.«

Boljše sodelovanje in številni konkretni ukrepi

Petletni projekt VrH Julijcev je prinesel izboljšanje sodelovanja med devetimi partnerji projekta ter konkretne ukrepe za izboljšanje stanja izbranih zavarovanih vrst in njihovih življenjskih prostorov na območjih Nature 2000 in Triglavskega narodnega parka.

MARJANA AHAČIČ

Bled – V javnem zavodu Triglavski narodni park (TNP) so konec leta zaključili petletni projekt, usmerjen v oživljanje pašništva in obnovo kalov na planinah in pašnikih, obnovo in trajnostno upravljanje gozdov, izboljšanje kakovosti voda v

»Vsekakor je glavna pridobitev projekta tudi izjemno dobro sodelovanje med partnerji in deležniki ter nova strokovna spoznanja,« je dejal vodja projekta Andrej Arih.

Dvojnem jezeru ter usmerjanje obiskovalcev. Partnerji so v tem obsežnem, več kot tri milijone evrov vrednem projektu pridobili evropska in državna sredstva. Med ključnimi rezultati projekta je 15 obnovljenih kalov, označitev in uveljavitev 19

mirnih območij ter nova usmerjevalna infrastruktura za obiskovalce, so poudarili na zaključni konferenci.

Vodja projekta VrH Julijcev Andrej Arih je izrazil zadovoljstvo, da so glavne cilje projekta uspešno uresničili.

Mirna območja s prilagojenimi aktivnostmi

Javni zavod TNP je skupaj s strokovnimi organizacijami s področij gozdarstva, kmetijstva, planinstva in varstva narave ter lastniki zemljišč opredelil mirna območja, kjer so človekove dejavnosti časovno in prostorsko prilagojene, tako da so motnje v naravnem okolju čim manjše. Za divjega petelina, belko in aktivna visoka barja so vzpostavili 19 mirnih območij na Pokljuki, Voglu, v okolici Triglava, na Mangartskem sedlu in Vitrancu.

Planinska zveza Slovenije (PZS) je skupaj s planinskimi društvi in upravljavci koč v šestih kočah vzpostavila

nove informacijske točke, kjer obiskovalci dobijo različne publikacije in gradiva o raznolikosti narave parka, pravilih obnašanja in pomenu ohranjanja narave. Javni zavod TNP pa je za obiskovalce obnovil informacijsko točko na Mrzlem studencu in učno pot Goreljek ter na novo vzpostavil ali obnovil več kot 150 informacijskih tabel.

Boljši pogoji za ptice

Zavod za gozdove Slovenije je za izboljšanje življenjskega prostora zavarovanih gozdnih ptic, kot sta divji petelin in gozdni jereb, očistil 61 kilometrov presek, izvedel čiščenje lesne zarasti v okolici Fužinskih planin in zasadil več kot 15.000 sadik avtohtonih drevesnih vrst na Pokljuki. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije pa je v okviru projekta prvič izvajalo telemetrično spremljanje divjega petelina in belke, da bi bolje spoznali življenje teh dveh vrst. Kot je

Med ključnimi rezultati projekta je 15 obnovljenih kalov, označitev in uveljavitev 19 mirnih območij ter nova usmerjevalna infrastruktura za obiskovalce.

povedal varstveni ornitolog Tomaž Mihelič, so dobili zelo pomembne informacije.

Potekale so tudi aktivnosti za izboljšanje stanja Dvojnega jezera. Miha Ivanc iz Zavoda za ribištvo

Slovenije je pojasnil, da so izločili več kot 10 tisoč pisancev in 18 tisoč jezerskih zlatovčic. S tem so število rib v jezeru močno zmanjšali, ni pa jim jih uspelo popolnoma izloviti.

Izboljšave pri Dvojnem jezeru

V koči pri Dvojnem jezeru so uredili dve zunanji suhi stranišči, ki bosta obiskovalcem koč na voljo v prihodnji sezoni. Kot je povedal strokovni sodelavec PZS Dušan Prašnikar, so sicer načrtovali večji in drugačen obseg del za zmanjšanje vpliva koč na kakovost jezera, vendar so naleteli na zakonodajne ovire in konceptualna razhajanja. Nadejajo se, da bo pilotni projekt suhih stranišč dosegel pričakovane rezultate.

V Bohinju so s pomočjo projekta pet let v poletnem času izvajali brezplačne prevoze na Pokljuko, pri čemer se je interes za prevoze v tem času skoraj podvojil s 67 na 123 potnikov dnevno. Veliko pozornosti so namenili tudi urejanju prometa na Pokljuki, vendar jih, kot je povedal direktor Turizma Bohinj Klemen Langus, izvedba prometne ureditve še čaka.

Zmagi Taje Bodlaj in naše ekipe

Minuli konec tedna je v Južni Koreji Zdravljica zadonela po zaslugi mlade Gorenjke Taje Bodlaj in naše skakalne ekipe.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Med 19. januarjem in 2. februarjem v Južni Koreji potekajo četrte zimske mladinske olimpijske igre. V Gangwonu je tudi naša 52-članska reprezentanca, že prvi dan pa je za nov lep uspeh poskrbela smučarska skakalka Taja Bodlaj iz Zgornjih Dupelj, ki je na srednji napravi osvojila naslov mladinske

Bodlaj, Ajda Košnjek, Enej Faletič in Urban Šimnic, ki so postali najboljša mešana ekipa v smučarskih skokih. Druga je bila Norveška, tretja pa Avstrija.

Ekipa druga, Anže tretji

Za imeniten zaključek tekmovanja konca tedna v smučarskih skokih je poskrbel še Anže Lanišek, ki je osvojil tretje mesto na zadnji

Taja Bodlaj, Ajda Košnjek ter trenerja Zvone Pograjc in Sten Baloh po uvodni tekmi v Južni Koreji / Foto: SloSki

olimpijske prvakinja. Ugnala je Američanko Josie Johnson in Norvežanko Ingvild Synnøve Midtskogen ter ubranila naslov mladinske olimpijske prvakinja. Ajda Košnjek je zasedla sedmo mesto.

Na tekmi skakalcev je presenetil Kazahstanec Ilja Mizernik, ki je osvojil naslov mladinskega olimpijskega prvaka, Enej Faletič je osvojil osmo mesto, Urban Šimic pa dvanajsto.

Tudi drugi dan tekmovanja se je naša ekipa veselila lepega uspeha. Na zmagovalnem odru so za novo donenje Zdravljice poskrbeli Taja

postojanki poljske turneje svetovnega pokala v Zakopanah. Že v soboto se je na Poljskem lepega uspeha veselila naša ekipa v postavi Lovro Kos, Domen in Peter Prevc ter Anže Lanišek, ki je na prvi ekipni tekmi svetovnega pokala osvojila drugo mesto. Slovenci so zaostali le za Avstrijci, pri katerih je blestel vodilni skakalec to zimo Stefan Kraft.

Tekme na Poljskem so bile zadnje pred svetovnim prvenstvom v smučarskih poletih na Kulmu, kjer bodo naši tekmovalci branili ekipni naslov iz Vikersunda, Timi Zajc pa naslov podprvaka.

Rokometaši danes z Danci

VILMA STANOVNIK

Kranj – Slovenska moška rokometna reprezentanca, ki je na evropskem prvenstvu v Berlinu uvodni del zaključila s polnim izkupičkom, je v nadaljevanju najprej izgubila proti Švedski (22 : 28), nato pa še proti Portugalski (30 : 33). Varovanci selektorja Uroša Zormanca so se nato v nedeljo v Hamburgu pomerili še z ekipo Nizozemske in zmagali s 37 : 34.

»Za nami je še ena zahtevna tekma. Fantje so znova pokazali željo in borbenost, kar nas krasi skozi celotno tekmovanje. Odigrali smo dobro tekmo, zlasti v prvem polčasu. V drugem polčasu smo se

nekoliko lovili. Po osmih golih prednosti so se nam tekme približali na dva. Nekoliko smo zaspali, to se nam ne bi smelo dogajati. A na koncu sta pomembni le dve točki. Sebi smo znova dokazali, da zmoremo in da nismo pozabili, kako se zmagava,« je po tekmi povedal selektor Zorman.

Do konca drugega dela je ostal le še en krog v skupini 2. Danes so na sporedu tekme Nizozemska – Portugalska (ob 15.30), Slovenija – Danska (ob 18.00) in Norveška – Švedska (ob 20.30). Po tem bo znano, kateri dve reprezentanci bosta napredovali v polfinale. Tretjeuvrščna ekipa bo igrala za končno peto mesto.

Največja udeležba doslej

Spektakularen prihod Franceta Prešerna, svetlobni šov, živahen utrip ves dan in največ udeležencev doslej so stvari, ki so zaznamovale 25. plavalni dogodek Boštjanov Dr. Fig.

KLARA MRAK

Kranj – Kot se začetkov tekmovanja spominja Roni Pikec iz Plavalnega kluba Triglav Kranj, je Dr. Fig deset let potekal dva dni kot običajna tekma. »Potem pa je naš pokojni prijatelj Boštjan Pavlič dal idejo, da bi naredili nekašno svetovno prvenstvo za mlajše s svetlobnimi šovi, dimnimi učinki, prihodom Prešerna ... Vse to, kar se dogaja zdaj, je bila njegova ideja, iz leta v leto držimo ta nivo in ga skušamo še dvigniti.« Letos jim je potrditev, da delajo dobro, prineslo število udeležencev. »Prej smo imeli rekordno število prijav nekaj čez petsto, letos se je prijavilo skoraj 150 plavalcev več, torej skoraj sedemsto.« Kot je še povedal Pikec, so letos prvič imeli tri kategorije plavalcev. »Kategorije na nivoju evropske krovnice zveze in svetovne plavalne

Gre za nekakšno »svetovno prvenstvo« za mlajše. / Foto: Tina Dokl

zveze so se malce zamenjale, zato smo uvedli tri kategorije, in sicer dečki in deklice (2010–2011), mlajši dečki in deklice (2012–2013) ter cici-bani (od 2014 dalje).«

Dobrodelna nota

Kot že vrsto let je bil dogodek tudi letos dobrodelno obarvan, saj so podelili Boštjanovi štipendiji ter namenili sredstva za Junake 3. nadstropja. Boštjanovi štipendiji v višini 600 evrov, ki jo Plavalni klub Triglav Kranj podeli dvema plavalcema z najboljšim rezultatom v preteklem letu, sta prejela Ana Margeta in Nej Jagodic. »Štipendiji vsako leto podeli Marija Pavlič, žena pokojnega Boštjana, mišljeni pa sta kot protivrednost za stroške tekmovanja in priprav,« pove Pikec. Kar 5300 evrov pa so letos zbrali za Junake 3. nadstropja. Donacijo je sprejela Urška Kolenc, predsednica društva Junaki 3. nadstropja, donirali pa so Estetika

Fabjan, Zavod za šport Kranj in Plavalni klub Triglav Kranj.

Prešeren kot Superman

Odprtje finalnega dela je bilo letos še posebno spektakularno. Da povodni mož ni odpeljal Julije (Katarine Bešter) v svoje vodno kraljestvo, je poskrbel France Prešeren (Bojan Bešter), ki se je kot Superman spustil po jeklenici in izbranko rešil iz krempljev povodnega moža. France in Julija sta tudi letos navdušila zbrane na tribunah kranjskega bazena in imela generalko pred Prešernovim smenjem, ki je vse bliže. Lepo predstavilo so prikazale plesalke Balletne šole Stevens, prava paša za oči je bil nastop sinhronih plavalk.

Prejemnika Boštjanove štipendije Nej Jagodic in Ana Margeta z Anamari Pavlič, hčerjo pokojnega Boštjana / Foto: Tina Dokl

V derbiju sosedov slavil Triglav

Že v petek je ekipa košarkarjev Kansai Heliosa Domžale doma ugnala GGD Šenčur, v drugem gorenjskem derbiju pa je bil kranjski ECE Triglav zanesljivo boljši od sosedov iz Škofje Loke.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Minuli petek je v domači dvorani potekal obračun košarkarske lige Nova KBM med ekipama Kansai Heliosa Domžale in GGD Šenčur. Varovanci Damjana Novakovića so predvsem dobro igrali v obrambi in so vodili skoraj vseh štirideset minut. Ob odmoru so imeli že 14 točk prednosti, tudi v nadaljevanju pa so veskozi držali vajeti igre v svojih rokah. Končni rezultat srečanja je bil 76 : 50.

Kansai Helios bo v zadnjih dveh krogih drugega dela trikožnega sistema v Ligi Nova KBM igral v Šentjurju in Novem mestu, igralci GGD Šenčur pa bodo že jutri ob 17. uri gostili Krko ter 6. februarja gostovali na Polzeli.

Derbiji med ekipama ECE Triglava in LTH Castingsa so vedno nekaj posebnega, v soboto zvečer pa so Kranjčani dokazali, da se znajo boriti. Na domačem parketu so bili zelo razpoloženi, Ločane pa so nadigrali v vseh pogledih. Vprašanje o zmagovalcu so razrešili že po drugi četrtini, ki so jo dobili z 31 : 13, na koncu pa so slavili z 91 : 68.

Kar štiri igralci ekipe ECE Triglava so dosegli dvomestno število točk, med njimi Jan Dornik kar 21. Najvišja razlika je bila 29 točk.

ECE Triglav je zabeležil šesto zmago v sezoni, tako da lahko samozavestno odigra zadnji dve tekmi drugega dela trikožnega sistema proti neposrednim tekmecema v spodnji polovici lestvice. To soboto ga čaka pot

Košarkarji ekipe ECE Triglava (v belih dresih) so si zanesljivo zagotovili zmago nad LTH Castingsom Škofja Loka. / Foto: Tina Dokl

v Podčetrtek, 3. februarja pa bo gostil Rogaško. LTH Castings si boljšo igrro želi na naslednjih dveh

tekmah. V soboto ob 13. uri se bo doma pomeril z Ilirijo, nato pa gostuje pri Šentjurju.

PLANINSKI IZLET: VOŠCA (1734 M N. M.)

Deviška idila

Zimska pravljica v svetu Zahodnih Karavank. Vrh je pozimi priljubljen turnosmučarski cilj, vzpon s krpljami pa močno olajša napredovanje, če smo »pešaki«.

JELENA JUSTIN

Vošco, travnato lepotico v Zahodnih Karavankah, dobro poznamo. Odkrivali smo jo že velikokrat. Ko deželo prekrije snežna odeja, ko je modro nebo, se mi zdi obisk Vošce nekaj za dušo; prava zimska pravljica. Vošca je razglednik, ki napolni srce s pogledom na Martuljkovo skupino, na Prisojnik, Jalovec, Mangart. Glede na trenutne snežne razmere svetujem, da preden se odpravite na pot, preverite, kakšna je nevarnost snežnih plazov.

Po avtocesti se zapeljemo do Hrušice in zavijemo na regionalno cesto proti Kranjski Gori. V Gozdu - Martuljku zavijemo proti

vasi Srednji Vrh. Odvisno od snežnih razmer, a svetujem, da parkiramo na začetku vasi, če pa je cesta spluzena in prevozna, se lahko zapeljemo do nekdanje vojašnice. Po cesti nadaljujemo proti kmetiji Jurež, ko na bregu nad seboj že zagledamo sled turnih smučarjev. Sledi smučarjev ne uničujemo, ampak s krpljami ali pa peš hodimo zraven in naredimo svojo gaz. Globok sneg, še nesprijet, zna biti naporen, ker se nam bo udralo, zato so v takem primeru krplje več kot dobrodošle.

Nadaljujemo ob Jureževem grabnu, kjer tudi v poletnih mesecih vodi nemarkirana pot na Vošco. Pot se najprej vzpenja po travniku,

nato gre skozi gozd, v nekaj okljukih pridobimo precej višine, potem pa dosežemo travnik Jureževe planine, kjer se poleti sicer pase živina. Smo na višini približno 1400 metrov. Sledimo grabnu, bolj proti desni, in dosežemo zasneženo panoramsko cesto, ki nas v kopnih razmerah pripelje mimo lovske kočice do Železnice. V zimskih razmerah običajno le prečimo cesto in nadaljujemo po travniku, ki je pred nami proti gozdu. Ko prehodimo še nekaj višinskih metrov skozi gozd, smo na robu travnika, po katerem je Vošca dobro znana. Pretekli teden je bila na cesti gaz narejena proti Jureževi planini, pred katero je zavila čez travnik, proti gozdu

Zimska idila na travniku nad Srednjim Vrhom / Foto: Jelena Justin

in pretkano vijugala skozi gozd. Vršni travnik smo dosegli na vzhodnem robu, mimo lične lovske opazovalnice. Do vrha Vošce, kjer so ostaline stare pastirske kočice vsakič bolj podrte, nas čaka le še vzpon čez travnik.

Če bomo dovolj zgodnji, se bo pred nami pokazal zasnežen, deviški travnik.

Do vrha se povzpemo po desni strani travnika.

Vošca me še nikoli ni razočarala, vedno je postregla z odličnim razgledom, da je vse skupaj bilo videti že skoraj kičasto. Ampak zame narava nikoli ne more biti kičasta. Prelep razgled, ki se začne na Kukovi špici, nadaljuje preko Oltarja do

Martuljših Ponc in Špika, Frdamanih polic do Razorja in Prisojnika, Mojstrovk, Jalovca, Ponc do Mangarta, Viša in Montaža.

Pretekli teden je bil vrh Vošce prekrit s pršičem. Do sestopa še ni bilo nobenega turnega smučarja, ki bi vriskal po celem snegu. Ko se vrha lotimo s krpljami na nogah, je vzpon bistveno lažji, kot če bi bili peš. Vošca je zaradi vrhnjega nezahtevnega terena lahko tudi turnosmučarski vrtec, zahtevnejši je tisti del skozi gozd.

Odvisno od snežnih razmer lahko naredimo tudi krog čez Zajčnik do Blekove planine in skozi Železnico in Jermanov graben nazaj do Srednjega Vrh.

Pravljico zimska tura je za nami.

Nadmorska višina: 1734 m
Višinska razlika: 774 m
Trajanje: 3-4 ure
Zahtevnost: ★★★★★

Fotogenična lovska opazovalnica v pravljicnem svetu / Foto: Jelena Justin

Del ruševin z Julijci v ozadju. Drevo na vrhu je na žalost klonilo. / Foto: Jelena Justin

Kolesarska avantura Balkan 2023, 13. del

GLASOVA KOLESARJENJA

SLAVKO ZUPANC

Zadnjo etapo kolesarskega potepanja po Balkanu smo začeli 14 kilometrov zahodno od mesta Lüleburgaz. Hotel, kjer smo prespali, je bil ob glavni cesti. Ena od načrtovanih variant poti je bila speljana skozi mesto Lüleburgaz, nato pa proti jugu skozi Ovacik do mesta Muratli in naprej

do končnega cilja naše kolesarske avanture po Balkanu. Odločili smo se za drugo varianto, ki je bila speljana predvsem po lokalnih cestah. Cesta je bila sicer široka, tlakovana pa je bila z mešanico asfalta in ostrega kamena in je bila posledično zelo neprijetna za kolesarjenje, saj nas je dobro pretreslo. Po prečkanju reke Erge- ne, ki izvira južno od gorovja

Strandža blizu Črnega morja in se na turško-grški meji izliva v reko Marico, smo prispeli v majhno vasico Oklali. Podeželska pokrajina je že kazala prve znake prehoda v jesen. Neskončna polja, ki so bila večinoma že požeta, so ustvarjala slikovito kuliso z zlatimi toni. Sončnice, katerih cvetovi so še nedavno žareli v soncu, so že ovenele. Ponekod so kombajni ravno želi sončnice. Pot nas je vodila skozi vasi Düğüncübaşı, Alacaoğlu, Çengelli in Davutlu v provinci Kirklareli.

Po štiridesetih kilometrih kolesarjenja po podeželi smo prispeli v večje mesto Muratli, ki leži v provinci Tekirdağ, kjer je zelo močno razvito vinogradništvo in vinarstvo. Skozi mesto pelje železniška proga iz Bolgarije proti Carigradu. Med znamenitostmi mesta je železniška postaja, zgrajena

Kolesarji na obali Marmarskega morja / Foto: Slavko Zupanc

leta 1870, še iz časov slovitih železniških povezav Orient Expressa, ki je povezovala Pariz in Carigrad. Ko smo zapustili mesto, smo prišli na lokalno cesto, kjer je bila vrhnja plast spet grobo kamenje. Glede na to, da nas je tisti dan že dovolj pretreslo, smo se raje odločili za kolesarjenje po prometni glavni cesti. Pot se je naslednjih 17 kilometrov počasi vzpenjala do naselja Kayı, najvišje

točke etape (248 m n. m.), nato pa je sledil šestkilometrski spust do središča mesta Tekirdağ, ki leži na severni obali Marmarskega morja, 135 kilometrov zahodno od Carigrada. Kulinarični posebnosti regije sta tekirdağ köfte, mesne kroglice, ki spominjajo na čevapčiče, in tekirdağ rakı, alkoholna pijača, ki se tradicionalno uživa z vodo, kar povzroči, da pijača dobi mlečno belo barvo.

Iz središča mesta smo nadaljevali ob obali proti hotelu in uživali ob čudovitih pogledih na morje. Nekateri so se odločili tudi za kopanje. Na cilju smo nazdravili na uspešen zaključek XVI. arko-navtske avanture, ki jo je tako kot vsa leta doslej načrtoval in organiziral Milan Selan. Več o kolesarskih podvigih naše kolesarske družine si lahko ogledate na spletni strani www.potepinko.si.

Tekirdağ, cilj naše kolesarske avanture / Foto: Slavko Zupanc

KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO

Kmalu tudi laboratorijsko mleko in meso?

»Tudi v Sloveniji se povečujejo pritiski za pridelavo in porabo laboratorijskega mleka in mesa,« ugotavlja predsednik kmetijsko-gozdarske zbornice Roman Žveglič in dodaja, da na Danskem že gradijo objekt za izdelavo laboratorijskega mleka.

CVETO ZAPLOTNIK

Rodica – Člani Društva rejcev govedu črno-bele pasme v Sloveniji so se po novem letu zbrali na Rodici na občnem zboru. Za uvod v občni zbor je Roman Žveglič, predsednik Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, predstavil stališča zbornice glede razvoja govedoreje v Sloveniji do leta 2030. Kot je dejal, se govedoreja v Evropi in tudi v Sloveniji sooča z vedno večjimi izzivi, ki izhajajo iz zahtev potrošnikov ter zahtev po znižanju njenega vpliva na okolje. V prihodnje tako pričakujejo še večji podatek na varnosti in kakovosti živalskih proizvodov, zmanjševanju rabe antibiotikov oziroma antimikrobnih zdravil, zagotavljanju

dobrega počutja (dobrobiti) živali ter varne in kakovostne krme ter zmanjševanju okoljskega in podnebnege odtisa živinoreje. Projekcije napovedujejo tudi zmanjšanje porabe mesa.

Pojavljajo se tudi alternative tradicionalni hlevski govedoreji, ena od teh je proizvodnja laboratorijskega mleka in mleka. Kot je dejal Žveglič, na Danskem že gradijo objekt na 70 tisoč kvadratnih metrih površine, ki bo nadomestil prirejo mleka, kot ga zagotavlja 50 tisoč krav. V zbornici menijo, da sta laboratorijsko meso in mleko slaba alternativa oziroma rešitev. V Italiji so v podporo kmetom in gastronomskemu izročilu že prepovedali laboratorijsko meso, tudi v Sloveniji

kmetijsko-gozdarska zbornica predlaga sprejetje zakona o prepovedi oglaševanja in prodaje laboratorijskega mesa in mleka. Opuščanje govedoreje bi po oceni Žvegliča povzročilo zlasti hude posledice na območjih z omejenimi možnostmi, kjer prevladuje travinje in s tem tudi reja živine.

Danilo Potokar, strokovni vodja sektorja za živinorejo v zbornici, je na občnem zboru predstavil izvajanje strokovnih nalog na področju kontrole in selekcije v letošnjem letu. Kot je dejal, bo v prihodnje za nadaljnje delo javne službe strokovnih nalog v živinoreji treba zagotoviti dodatni denar za nemo izvajanje nalog (letos je znesek za ta namen v primerjavi z lani manjši skoraj

Del udeležencev občnega zbora na Rodici / Foto: Cveto Zaplotnik

za dva odstotka, kar znese skoraj 119 tisoč evrov), za izvajanje razvojno-raziskovalnih nalog, za izboljšanje

kadrovske strukture službe (več kot polovica zaposlenih je stara več kot 51 let), za izobraževanje in za vlaganja v

računalniško, merilno in telekomunikacijsko opremo ter za izvajanje genomske selekcije.

Celjski sejem

AGRITECH

Strokovni sejem kmetijske in gozdarske mehanizacije ter kmetijskega repromateriala

1.-4. FEBRUAR 2024

www.ce-sejem.si

NOVO!
Uradna prodaja traktorjev ter ostale mehanizacije
NEW HOLLAND

Trgovina Klasje vam ponuja:

- rezervne dele za traktorje in drugo kmetijsko mehanizacijo,
- traktorje: Zetor, IMT, UTB, Štore, Torpedo, Ursus, Tomo Vinkovič,
- novejšje tipe traktorjev: John Deere, New Holland, Lindner, Lamborghini, Landini, Same, Steyer, Massey Ferguson, Fendt, Deutz, Hurlimann, Carraro,
- rezervne dele za priključke: Sip, Creina, Tehnostroj, kosilnice BCS, plugi (tuji proizvajalci),
- ponujamo vam tudi stekla za kabine, vse tipe akumulatorjev, olja, maziva, filtre, svetlobno opremo ...,
- popravilo traktorjev in montažo stekel kabin,
- prodajo in popravilo kardanov, rezervne dele za kardanje,
- prodajo nožev za freze in vrtavkaste brane,
- rezervne dele pošljemo po pošti.

Več informacij dobite pri nas: Klasje, d.o.o., Kranj, Cesta na Klanec 9, 4000 Kranj
Tel.: 04/2331 375, 04/2357 710, GSM: 041/628 065, 031/628 065
E-pošta: klasje@siol.net

agrotehnika
TEHNIKA ZA KMETIJO IN VRT

Noži za vrtavkaste brane od 9 EUR.

Originalni in ne-originalni nadomestni deli za vse znamke plugov.

www.agrotehnika.si
Trgovina AGROTEHNIKA, Retra d.o.o., Beleharjeva c. 6a, 4208 Šenčur

t: 04 25 11 155
m: 064 19 14 22
info@agrotehnika.si

S pobočja Vitranca spravlja les tudi s cepinom

Janez Kramar iz Podkorena, dobitnik priznanja za najbolj skrbnega lastnika gozda, navkljub vsej gozdarski mehanizaciji v najbolj strmih gozdovih na pobočju Vitranca nima druge izbire, kot da les s cepinom »spajsa« do vitle v nižje ležeče predele.

CVETO ZAPLOTNIK

Podkoren – Zavod za gozdove Slovenije vsako leto podeli priznanja najbolj skrbnim lastnikom gozdov, po enemu iz vsake območne enote. V blejski enoti, ki pokriva gozdove na Zgornjem Gorenjskem, so lani za najbolj skrbnega lastnika izbrali Janeza Kramarja, gospodarja na kmetiji Pr' Petrašu v Podkorenu. Priznanje je prejel ob koncu leta na slovesnosti na Gradu Sevnica. »Nisem edini lastnik, ki dobro

»Obljudenost gozdov je vse večja, predvsem v gozdovih v Karavankah. To me ne moti, če so obiskovalci kulturni in se v gozdu obnašajo kot gostje.«

skrbi za gozdove, sem pa vesel, da so gozdarji to opazili,« je dejal Janez ob našem obisku in poudaril, da ga zaradi tega, ker bodo zdaj tudi njegovi gozdovi bolj na očeh javnosti, prav nič ne skrbi. Verjamemo – Janez ima red na domačiji, in kot so v obrazilu k priznanju zapisali gozdarji, tudi v gozdovih. Gozdove redno pregleduje, ob naravnih ujmah

Janez Kramar s priznanjem za najbolj skrbnega lastnika gozda / Foto: Cveto Zaplotnik

in ob pojavu lubadarja hitro ukrepa, skrbi za naravno pomlajevanje gozdov, na vlakih zagotavlja odvodnjevanje, skrbi za označitev posestnih mej, pri delu v gozdu uporablja zaščitno opremo, dobro sodeluje z gozdarji ...

Gozd, živina in apartmaji

Janez je zelo zgodaj, še kot otrok, začel delati doma na kmetiji, že več kot trideset let je gospodar. Ker je kmetijska manjša, je vseskozi hodil tudi v službo, pred enim letom se je upokojil. Kmetuje

skupaj s partnerico Mirjano, otroka sta odšla že od doma – sin živi na Češkem, hči v Sloveniji Gradcu.

Kmetija obsega 18 hektarjev zemljišč, od tega je nekaj več kot 12 hektarjev gozdov, ostalo so travniki, še poldrugi hektar kmetijskih zemljišč imajo v najemu. Ukvarjajo se z živinorejo, trenutno redijo osem krav dojlj, v okviru obnove hiše so uredili tudi tri apartmaje, ki jih od leta 2000 dalje odajajo turistom.

Brez cepina in »pajsanja« še ne gre

Gozdove imajo v dveh revirjih, okrog osem hektarjev na pobočju Vitranca, preostale na grebenih Karavank, kjer segajo tudi do 1600 metrov nadmorske višine. Gozdovi so mešani, od drevnih vrst je največ smreke, bukve in macesna. Medtem ko so v Karavankah po izgradnji vlake dobro dostopni, je na Vitrancu drugače. Ker je pobočje preveč strmo za gradnjo vlake, je les možno spravljati le ročno, s cepinom. Ko je snegolom pred približno osmimi leti poškodoval na tem območju okoli tristo kubičnih metrov drevja, ga je Janez približno petdeset »kubikov« s cepinom »spajsal« v nižje ležeče predele, od koder ga je lahko povlekel z vitlo. Delo je opravljal pozimi, da je tako čim manj poškodoval gozdna tla. Les ni bil za prodajo, za izdelavo sekancev pa je bil dober.

Kot ugotavlja Janez, so ujme vse pogostejše, nazadnje jim je veter predlani v Karavankah poškodoval okoli

petdeset kubičnih metrov drevja. Hitro so ga pospravili in tudi tako preprečili, da bi se pojavil lubadar. Z lubadarjem doslej niso imeli problemov, tudi zato ne, ker Janez svoje gozdove redno pregleduje. Pregleda jih po vsaki ujmi, poleti najmanj enkrat na mesec, pozimi bolj poredko.

Sekajo manj, kot bi lahko

Na kmetiji bi na leto lahko posekali od trideset do petdeset kubičnih metrov drevja, a sekajo manj, kot bi lahko. Zadnja leta sekajo večinoma le zaradi posledic ujme ter lubadarja. »Veliko tega, kako je treba ravnati z gozdom, me je naučil oče, ki je pogosto dejal, da posegamo v gozd le takrat, ko potrebujemo les za domače potrebe ali denar za kakšno naložbo na kmetiji. Tega se držim, prav tako tudi njegovega nasveta, da je drva za kurjavo treba pripraviti za eno zimo vnaprej,« pravi Janez in doda, da boljši les prodajo ali ga razžagajo za deske za domače potrebe, iz slabšega pa naredijo sekance, s katerimi ogrevajo hišo.

Janez vsa gozdna dela opravi sam s pomočjo motorne žage, traktorja, sodobne daljinsko vodene vitle, nakladača in prikolice. Pri delu redno uporablja zaščitno opremo, za varno delo v gozdovih se je tudi usposabljal na tečajih zavoda za gozdove. Kako nevarno je delo v gozdu, je skusil tudi sam, ko je bil le malo nepazljiv in si je poškodoval gleženj.

Škodljivo in nevarno početje kolesarjev

Pri vzdrževanju vlake posebej skrbi za odvodnjevanje, pri tem pa ga moti, kako v gozdovih na pobočju Karavank gorski kolesarji z zaviranjem zasipajo kanale in uničujejo odvodnjevanje. »Kolesarji ne prihajajo le posamično, naletel sem že na skupino kolesarjev, ki jih je tja pripeljala agencija. Agencija s tem služi, za uporabo gozdnih cest in vlake ne plača ničesar, lastniki gozdov pa moramo za vzdrževanje cest plačevati pristojbino,« pravi Janez in poudarja, da je takšno početje kolesarjev lahko tudi nevarno. Navedel je primer, ko je po vlaki pripeljal kolesar ravno takrat, ko je ob njej podiral drevo.

V tleh preveč težkih kovin

Kmetijska inšpekcija je v desetih vzorcih tal, odvzetih na najožjih vodovarstvenih območjih, ugotovila presežene vrednosti težkih kovin.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Inšpekcija za kmetijstvo je lani jeseni na najožjih vodovarstvenih območjih, na katerih velja najstrožji režim uporabe fitofarmaceutskih sredstev (FFS) in gnojil, ugotavljala skupni, amonijski in nitrati dušik, težke kovine in ostanki FFS, v tleh, ki jih pridelovalci gnojijo z digestatom iz bioplinarn, pa vsebnost dušika, težkih kovin ter nekaterih obstojnih organskih onesnaževal. Skupno je odvzela 48 vzorcev, od tega 34 na najožjih vodovarstvenih območjih in 14 na kmetijskih zemljiščih, gnojenih z digestatom. V vzorčenju je zajela tudi pet lokacij na vodovarstvenih območjih, ki so jih avgusta prizadele poplave.

Analize vzorcev so pokazale presežene vrednosti težkih kovin – niklja, bakra, cinka, kadmija ali svinca, ne pa tudi kroma, v enajstih vzorcih, vsi z izjemo enega so bili odvzeti na vodovarstvenih območjih. Na teh območjih so v dveh vzorcih ugotovili tudi ostanke prepovedanih FFS. Na kmetijskih gospodarstvih po ugotovitvah inšpekcije sicer niso kršili nitratske uredbe, vendar pa so v osmih primerih ugotovili kršitev zahteve uredb o vodovarstvenih območjih: presežen enkratni vnos dušika iz mineralnih gnojil, gnojenje brez gnojilnega načrta, prvo dognojevanje okopavin z mineralnimi gnojili, ki vsebujejo dušik, brez opravljenega hitrega talnega nitratskega testa ter gnojenje z gnojivko na najožjih vodovarstvenih območjih.

Odkupna cena mleka spet malo višja

Kranj – Po podatkih agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja so mlekarne novembra lani za mleko, dostavljeno v mlekarno ter s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin, plačale v povprečju 42,12 evra za sto kilogramov, kar je bilo za 0,78 evra ali 1,89 odstotka več kot mesec prej. Ker je mleko v povprečju vsebovalo 4,26 odstotka maščob in 3,50 odstotka beljakovin, je bila povprečna dejanska odkupna cena 47,3 evra in je bila za 1,65 evra ali za 3,61 odstotka višja kot oktobra. Odkupovalci so za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačali povprečno 38,64 evra za sto kilogramov, cena, izračunana glede na dejansko vsebnost maščob in beljakovin v mleku, pa je znašala 44,73 evra in je bila za dobrih deset evrov nižja kot v enakem predlanskem mesecu, a še vedno skoraj deset evrov višja kot novembra 2021.

Janez Kramar v polni gozdarski opremi na delovišču v gozdu / Foto: arhiv ZGS – OE Bled

051 360 097 info@creina.si www.creina.com

CISTERNE ZA GNOJENJE Z NIZKIMI IZPUSTI

CELOVITA REŠITEV ZA MANJŠE IN GORSKE KMETIJE

DEPONATOR GNOJEVKE S KROŽNO BRANO ZA POLJEDELCE

Večjih težav ni bilo

SIMON ŠUBIC

Kranj – Obilno sneženje, ki je v petek vso državo prekrilo s snežno odejo, je največ težav povzročilo v prometu, posebej na avtocestah. Zaradi zdrsov tovornih vozil sta bila na primer več ur zaprta odseka dolenske in štajerske avtoceste. Poročil o večjih težavah v cestnem prometu na Gorenjskem, kjer je zapadlo od 15 do 30 centimetrov snega, ni bilo. Na avtocesti so med priključkom Brnik in počivališčem Vodice v smeri proti Ljubljani izločali tovorna vozila.

Še največ problemov so imeli na brniškem letališču,

kjer je zaradi vremenskih razmer – izmerili so kar 38 centimetrov novozapadlega snega – prihajalo do zamud v letalskem prometu. Zaradi močnega sneženja in vetra je letalo družbe Turkish Airlines dlje časa krožilo nad brniškim letališčem, na koncu pa se je njegova posadka odločila za pristanek na beneškem letališču, potem ko so tudi na zagrebškem letališču vladale slabe vremenske razmere. Odpovedana je bila povezava z Münchnom, kar je bilo povezano tudi z vremenskimi razmerami v Nemčiji, so za STA pojasnili v Fraportu Slovenija.

Na gorenjski avtocesti, za razliko od štajerske in dolenske, v petek zaradi obilnega sneženja ni bilo večjih težav.

/ Foto: Tina Dokl

Radovljčan nasilen do partnerice

Radovljica – Radovljiški policisti so v nedeljo ponoči obravnavali nasilje v družini. Kot so sporočili, je bil 30-letni moški nasilen do svoje partnerice, zato so mu odredili prepoved približevanja. Ker je kršitelj v nadaljevanju kršil odredeno prepoved približevanja, so ga v skladu s policijskimi pooblastili pridržali. Izdali so mu tudi plačilni nalog v višini 300 evrov. Policisti zoper tridesetletnika vodijo postopek v smeri kaznivega dejanja z elementi nasilja, o svojih ugotovitvah pa bodo obvestili kranjsko tožilstvo.

Lani rekordno število reševanj v gorah

Slovenski gorski reševalci so v minulem letu opravili rekordno število intervencij. Posredovali so namreč na 687 intervencijah, dvajsetih več kot v prejšnjem rekordnem letu 2022, so sporočili iz Gorske reševalne zveze Slovenije. V to številko intervencije gorskih reševalcev v času lanskih poplav niso vštete.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Statistika Gorske reševalne zveze Slovenije (GRZS) razkriva, da so gorski reševalci v letu 2023 opravili rekordno število intervencij – 687. Opravili so 56 iskalnih akcij, turiste so reševali 293-krat, helikopter je sodeloval pri 295 intervencijah (43 odstotkov), na 322 intervencijah pa so bile reševane osebe nepoškodovane. Največ nesreč je bilo na območju GRS Bohinj (90) in Tolmin (84). Najpogostejši vzroki nesreč so bili zdrsi (164) in nepoznavanje terena (146). Lani je bilo 28 nesreč s smrtnim izidom, deset manj kot leto poprej. Največ, petina ponesrečenih (139), je bilo iz

starostne skupine od 20 do 29 let.

Slabo upoštevanje osnovnih pravil

Med izvedenimi intervencijami v GRZS posebej omenjajo reševanja v času avgustovskih poplav, v katerih je društvo GRS Kamnik tudi ostalo brez svojih novozgrajenih prostorov, ter reševanje ponesrečenega tujega gornika sredi nevihte pod Triglavsko škrbino (GRS Bohinj), tuje planinke, ki se je zaplezala v globokem snegu na Kokrški Kočni (GRS Kranj) in slovenskega alpinista iz strme zajede v steni Jerebice (GRS Bovec). Poseben izziv pa jim je predstavljal tudi reševanje bika (poimenovali so ga Srečko)

iz tolmuna na območju Davče (GRS Škofja Loka).

Kot je pokazala analiza, ki so jo v začetku leta opravili na GRZS, se je predvsem zaradi povečanja obiska gora v zadnjih desetih letih število intervencij s slabih 400 leta 2013 povzpelo na lanskih skoraj 700. Kot poudarjajo, veliko obiskovalcev slovenskih gora še vedno ne upošteva osnovnih pravil že pred odhodom v gore. »Prvo pravilo, preden se odpravimo v gore, je, da samokritično izberemo svojim zmožnostim in znanju primerno turo, se nanjo dobro pripravimo, se odpravimo dovolj zgodaj, upoštevamo in večkrat preverimo vremensko napoved na zanesljivih virih ter s seboj vzamemo vso potrebno

opremo, ki jo znamo tudi uporabljati,« opozarjajo.

Za vzdržno pokrivanje stroškov reševanj

V GRZS si želijo urediti problematiko plačljivosti gorskega reševanja v okviru novega zakona o gorskem reševanju (podobno kot ga imajo gasilci), za katerega že pripravljajo vsebinske predloge. »Država bo morala poiskati ustrezno finančno vzdržno rešitev za pokrivanje stroškov reševalnih akcij, še posebej helikopterskih reševanj, ki v zadnjem času, tudi zaradi velikega povečanja števila reševanj tujih državljanov, hitro naraščajo. Turisti, ki zahajajo v slovenske gore, so velikokrat slabo pripravljeni, brez ustrezne opreme, velikokrat

V lanskem letu je v štirih od desetih reševanj v gorah sodeloval tudi helikopter Slovenske vojske ali Policije.

/ Foto: Tina Dokl

podcenijo zahtevnost slovenskih gora,« pravijo in dodajajo, da pri tem gorski reševalci

še naprej vztrajajo pri svoji več kot 110-letni tradiciji prostovoljnega načina delovanja.

Sodišče odločilo enako

V Kranju so vnovič sodili Kranjčanu Borisu Makariću, ki je v stanju neprištevnosti huje poškodoval naključno mimoidočega, kasneje pa pri opravljanju uradnega dejanja oviral policiste specialne enote.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Višje sodišče je na podlagi pritožbe okrožne državne tožilke Sabine Perko razveljavilo sklep prvostopenjskega sodišča in zadevo vrnilo v ponovno odločanje. Perkova se namreč ni strinjala z odločitvijo velikega senata kranjskega okrožnega sodišča, ki je marca lani na prvotnem sojenju prvo očitano dejanje prekvalificiralo in odločilo, da je obdolženi Makarić izpolnil vse znake kaznivega dejanja hude telesne poškodbe. Ob tem je tožilka vztrajala, da je imel Makarić oškodovanca namen ubiti in da je odnehal šele, ko je zaslišal krik ene od prič ter njen poziv, da bo poklicala policijo. »Poleg tega je sodnica v opisu kaznivega dejanja navedla, da je obtoženi prenehal z ravnanjem po tem, ko je ena od prič zakričala, hkrati pa odločila, da je bilo izvedeno kaznivo dejanje hude telesne poškodbe, kar ne gre skupaj. Višje sodišče je ugotovilo, da gre za absolutno bistveno krišitev postopka, zato je zadevo razveljavilo in vrnilo v ponovno odločanje,« je pojasnila Perkova.

Spomnimo: Obtožnica je Borisa Makarića bremenila, da je v času, ko ni mogel razumeti pomena svojega dejanja in ni mogel imeti v oblasti svojega ravnanja zaradi psihične motnje paranoična shizofrenija, skušal vzeti

Borisu Makariću so na kranjskem sodišču ponovno izrekli varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu. / Foto: Gorazd Kavčič, arhiv Gorenjskega glasa

življenje naključnemu mimoidočemu. Osemindesetletni nekdanji boksar, pred leti tudi državni prvak, naj bi ga 13. novembra leta 2022 v neposredni bližini svojega stanovanja v Kranju močno pretepel, zaradi česar je oškodovanec med drugim utrpel več zlomov in otolčenin.

Poleg tega naj bi Makarić 25. novembra istega leta uradni osebi skušal preprečiti opravljanje uradnega dejanja, ko naj bi oviral policiste specialne enote, pri čemer so policisti Policijske uprave Kranj nameravali opraviti preiskavo njegovega stanovanja z namenom zbrati dokaze v zvezi z očitanim dejanjem.

Novi senat pod vodstvom Uroša Ferjana je v dokaznem postopku na glavni obravnavi poleg obdolženega zaslišal še oškodovanca in dve priči. Podobno kot v prvem postopku so znova skušali dobiti odgovor na vprašanje, kaj je bil vzrok, da je obdolženi prenehal pretepati mimoidočega. Ali je torej prostovoljno odstopil od kaznivega dejanja ali je druga oseba vplivala na njegovo prenehanje. Makarić je na zaslišanju dejal, da osebe ni želel ubiti, z udarci pa je po njegovih besedah prenehal, ker je oškodovanec dejal, da je dovolj in da ga boli. Glede drugega očitanegega dejanja pa je

navedel, da zoper policiste ni uporabljal sile, njihovih krikov in namena intervencije ni razumel, skušal je le zapreti vrata.

Senat je ocenil enako kot prvi senat in odločil, da ni gotovih dokazov za tožilkino tezo. Sodišče je tako vnovič odločilo, da je obtoženi Boris Makarić storil protipravno ravnanje z znaki kaznivega dejanja hude telesne poškodbe in protipravno ravnanje z znaki kaznivega dejanja prepreditve uradnega dejanja ali maščevanja uradni osebi. Še enkrat mu je bil izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu.

RAZVEDRILU

GG

POMAGALI BOJANU

»Bodimo svetloba drug drugemu,« je na nedavnem dobrodelnem koncertu za Kranjčana Bojana Jovanovića poudarila citrarka Tanja Zajc Zupan.

Ana Šubic

Avla Mestne občine Kranj (MOK) je minuli četrtek gostila dobrodelni koncert za Bojana Jovanovića, ki mu je lansko neurje z nalivi uničilo skromno hišo v Stražišču pri Kranju. S ciljem, da gluhonemu prijatelju zagotovijo varen dom, so v Aurisu, medobčinskem društvu gluhih in naglušnih za Gorenjsko Kranj, že avgusta sprožili akcijo zbiranja sredstev. S koncertom, pri katerem so v okviru projekta kranjskega dobrodelnika Janeza Štroša Tudi ti si angel moči združili Rotary club Kranj, Lions klub Kranj, Fundacija Vincenca Drakslerja, MOK in Auris, so zbrali 2560 evrov. Kot je pojasnil Štros, so izkupičku koncerta dodali še 4000 evrov, ki so jih z rotarijci in lionsi ter fundacijo zbrali novembra na Vinski poti v kranjskih rovih. Na posebnem računu, kjer Auris Kranj zbira sredstva za Bojanov novi dom, se je

Dobrodelnik Janez Štros, Bojan Jovanović, direktor Fundacije Fiho Borut Sever in predsednik društva Auris Kranj Boris Horvat / Foto: Tina Dokl

tako doslej nabralo že dobrih 30 tisoč evrov.

Koncert s podnaslovom Tudi ti si angel je občinstvu, ki je napolnilo avlo, postregel z raznolikim programom, ki so ga soustvarjali Tamburaški orkester Folklornega društva Kranj s solistoma Saro Žagar in Lenartom Sušnikom ter citrarka Tanja Zajc Zupan s pevko Evo Kovačič. Večer je povezovala Slavica Bučan, sicer pa je dobršen del

obveznosti v zvezi s koncertom prevzel Štros. Zahvalil se je vsem, ki so nastopili za dober namen, in obiskovalcem, ki so z donacijami priskočili na pomoč. »Danes smo mi tu za nekoga, jutri pa bo morda tu nekdo za nas,« je Štros nagovoril navzoče. Hvaležnost jim je izrazil tudi kranjski župan Matjaž Rakovec. »Prav je, da smo srčni, solidarni, sočutni in da pomagamo. Bodimo svetloba drug drugemu,« je

poudarila Tanja Zajc Zupan. »Veseli smo dobrega odziva in krasnega vzdušja,« je dejal predsednik Aurisa Kranj Boris Horvat. Koncerta se je udeležil tudi Borut Sever, direktor Fundacije za financiranje humanitarnih in invalidskih organizacij Fiho.

Posebnost koncerta je bila, da je bil tolmačen v znakovni jezik in tako razumljiv tudi gluhih. Poleg tega so ti ob spremljanju nastopov držali balone, ki jim pomagajo občutiti vibracije in glasbo. Bojan nam je s pomočjo tolmačke zaupal, da je bil to zanj prvi koncert, na katerem so bila pretolmačena besedila vseh pesmi, in da mu je bil zelo všeč. »Zelo hvaležen sem vsem, ki so prišli in podprli akcijo,« je poudaril. Ni mu enostavno govoriti o svoji stiski, upa pa, da bodo s skupnimi močmi prišli do hiške in da bo naslednja zima zanj bolj topla. Kot je pojasnil Horvat, želijo poleg dotrajane Bojanove hiše še letos postaviti panelno hiško. Da bi projekt čim hitreje uresničili, bi jim še kako prav prišle dodatne donacije, lahko tudi v materialu.

Citrarka Tanja Zajc Zupan, po novem tudi članica Lions kluba Kranj, in pevka Eva Kovačič / Foto: Tina Dokl

Gluhi gledalci so ob spremljanju koncerta držali balone, ki jim pomagajo občutiti vibracije in glasbo. / Foto: Tina Dokl

TJAŠI LESJAK NAGRADA AVSENIK

V igranju na klavirsko harmoniko pa so prve tri nagrade pobrali Gorenjci, učenci Tomaža Cilenška iz Radovljice.

Jože Košnjek

Rekordno število nastopajočih, kar 140, in visoka kakovost igranja sta glavni značilnosti 17. Mednarodnega tekmovanja harmonikarjev za nagrado Avsenik, ki je bilo od petka do nedelje pri Avseniku v Begunjah. Predsednik strokovne komisije Slavko Av-

senik mlajši, z njim sta bila v komisiji še Jože Burnik in Lorenz Pichler iz Beljaka, je povedal, da jih je med 140 sodelujočimi kar 107 prejelo zlato priznanje, kar pomeni, da so zbrali najmanj 95 točk od 100 možnih. Kar 16 pa se jih je »stiskalo« med 99 in 100 točkami. To je dokaz, da vrhunsko obvladajo elemente igranja in izžarevajo energijo. Bistvena pa je ljubezen do glasbe, ki jo je treba prenašati na druge ljudi. Visoka kakovost igranja je priznanje tudi za mentorje, za starše in za vse, ki se razdajajo za glasbeni napredek mladih. Tekmovalce, njihove mentorje in podpornike je v imenu Občine Radovljica pozdravil župan Ciril Globočnik. Dejal je, da je Avsenikova glasba pomembna

za občino, zato je hvaležen družini Avsenik za organizacijo takih tekmovanj. Program tridnevnega tekmovanja je povezovala Urška Mlakar, glasbenike pa sta spremljala Robert Marzel in Luka Polenšek. V igranju na diatonično harmoniko je prejela najvišjo oceno, kar 99,93, Tjaša Lesjak iz Velenja, učenka Glasbene šole Nejca Pačnika iz Škal pri Velenju. Ker je

Zmagovalki Tjaši Lesjak sta zmagovalni kipec podelila Aleš Avsenik (levo) in Slavko Avsenik mlajši. / Foto: Jože Košnjek

bila to najvišja ocena, podeljena na tekmovanju, je bila Tjaša absolutna zmagovalka in prejemnica nagrade Avsenik. Podelila sta jo predsednik strokovne komisije Slavko Avsenik mlajši in direktor Tradicije Avsenik Aleš Avsenik. Če so v igranju na diatonično harmoniko pobrali največ priznanj Štajerke in Štajerci, so bili v igranju na klavirsko harmoniko najboljši Gorenjci, učenci Tomaža Cilenška iz Radovljice. Z 99,67 točke je zmagal Janez Cerkovnik, drugi je bil Jan Štros z 99,57 točke, tretji pa Miha Mozetič z 99,17 točke. Janez in Jan sta povedala, da sta Bohinjca, prvi je iz Broda, drugi pa iz Bohinjske Bistrice, in da se igranja na harmoniko učita že deset let.

JAKA

Popravek

V 5. številki Gorenjskega glasa, ki je izšla prejšnji torek, 16. januarja, se nam je na straneh priloge Razvedrilo zgodila neljuba napaka. V članku z naslovom Janezova pica v Kamniku smo zapisali: »...daleč naokoli je znan tudi Buffi oziroma Simon Koštomaj iz Radovljice.« Ime smo pomotoma zapisali narobe. Pravilno je Baffi. Za napako se opravičujemo. Uredništvo

Simfonični orkester z dirigentom Tomažem Kukovičem

/ Foto: Foto Boni

PESMI MLADIH

Zima

Čisto tiho
kot mala miška,
zelo hitro
kot sivi zajček
prišla je zima.

Zima pokrila
zelene bo planjave
tudi nam
v neznane kraje.

Končno smo dočakali sneg. Seveda so snežink najbolj veseli otroci, ampak tudi odraslim lahko snežinke pričarajo lep dan. Meta

Pesmi pošljite na elektronski naslov pesmi.mladih@gmail.com ali pisno na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj.

Čisto tiho
in zelo hitro
padajo snežinke
z neba.

Naredili bomo
snežaka ali dva,
premočeni od truda,
ampak veseli, kar se da.
Manca

GLASBENE ISKRICE

Na koncertu orkestror Glasbene šole Kranj je več kot dvesto petdeset nastopajočih pretekli četrtek poskrbelo za nadvse prijetno uverturo v letošnje leto.

Mateja Rant

Svet prelep je so za uvod prepevali člani Mladinskega pevskega zbora pod vodstvom zborovodkinje Marte Legat in tako prižgali prvo glasbeno iskrico v nizu številnih, ki so sledile na koncertu, s katerim so kar dvakrat napolnili veliko dvorano Kongresnega centra Brdo. Predstavili so se vsi orkestri Glasbene šole (GŠ) Kranj, med katerimi je najštevilnejši pihalni, saj šteje kar 67 članov.

V svojih željah za letošnje leto si je ravnateljica GŠ Kranj med drugim zaželela, da bi še naprej ohranili javno glasbeno šolstvo. »Prav javno glasbeno šolstvo namreč omogoča, da smo se nocoj zbrali zaradi izjemne dogodivščine – koncerta mladih glasbenikov, ki nas bodo s svojimi izvedbami prepričali, da znajo kljub svoji mladosti razumeti pomembnost sodelovanja

Za uvod v glasbeni večer je poskrbel Mladinski pevski zbor pod vodstvom Marte Legat.

/ Foto: Foto Boni

in prevzeti odgovornost, ki je nujna, da orkester ali zbor na koncu ubrano zazvenita.« Ob tem se je zahvalila mentorjem nastopajočih, ki vsakodnevno skrbijo za napredek svojih učencev in iščejo načine, kako mlade prepričati, da se jim investicija v vadenje instrumenta obrestuje. »Otroke vzgajamo v prepričanju, da so odgovornost, spoštovanje različnosti in sodelovanje osnova za doseganje skupnih, pozitivnih ciljev. Upam, da bo nocojšnji koncert uvertura

v bolj spoštljivo in pozitivno leto.« Zbrane je nagovoril tudi kranjski župan Matjaž Rakovec, ki verjame, da je pred nami čarobno leto. »Verjamem, da bo to leto, ko bomo vsak dan poslušali glasbo, ki nas bo združevala in vodila k skupnim ciljem in sodelovanju ter nam vlivala dobro voljo, s tem pa tudi dobro počutje in zdravje, ki je zagotovo najpomembnejše.«

Po pevskem uvodu so bili na vrsti orkestri, ki delujejo v okviru GŠ Kranj. Najprej se je

predstavil godalni orkester, ki ima od vseh najmlajšo zasedbo, z dirigentom Aleksandrom Jovetičem, sledila sta flavtistični orkester z dirigentko Katjo Stare in kitarski orkester z Urošem Usenikom. Občinstvo sta s svojim nastopom v nadaljevanju navdušila še pihalni orkester z dirigentom Tomažem Kukovičem in harmonikarski orkester pod vodstvom Dejana Maleša. Za vrhunec pa je poskrbel simfonični orkester z dirigentom Tomažem Kukovičem.

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKÉ • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKÉ

DVA TEDNA JORDANIJE (1)

MNOGO VEČ KOT PETRA

Marjana Ahačič

S ploh ne razumem, zakaj se vam turistom zdi zanimivo vse to naše kamenje,« je zmajeval z glavo šofer Uberja, ki naju je drugi dan po prihodu v Jordanijo z udobnim električnim avtom peljal z ene na drugo stran jordanskega glavnega mesta Aman. Niti jaz

ne razumem prav dobro, sem mu odgovorila v mislih, rahlo nervozna, negotova, ali je bila odločitev, da se vendarle podava na 14-dnevno popotovanje po Jordaniji, prava. Bil je 15. oktober 2023, le nekaj dni po strašnem napadu Hamasa na civiliste v Izraelu; 17. oktobra je Izrael bombardiral bolnišnico v Gazi.

Odločitvi za odhod v Jordanijo so botrovala predvsem priporočila številnih

prijateljev in znancev, ki so deželo, imenovano tudi biser Bližnjega vzhoda, že obiskali in bili nad njo navdušeni; zaradi čudovite narave, prijaznih domačinov, izjemnih kulturno-zgodovinskih znamenitosti in prijetne klime v obdobju, ko se v naših krajih začneja najbolj turoben del leta.

Osupljiva pestrost narave in kulture

Po dveh tednih popotovanja z najetim avtom je destinacija, ki ponuja številne naravnost osupljive lepote in izkušnje, upravičila in preseгла vsa pričakovanja. Kamni, o katerih je govoril prijazni šofer srbskih korenin – rodil se je v Nišu, v domovini svoje mame, kjer je oče, Palestinec po rodu, študiral, nato pa se je družina preselila v Jordanijo – so namreč mogočne ostaline rimskega Džeraša, dih jemajoča Petra, divji kanjon Wadi Mujib in osupljivo brezkončna puščava Wadi Rum. Kameenje so tudi slikoviti mozaiki

v Madabi in skalnate skulpture v izjemnem naravnem rezervatu Dana.

Umirjeni in pregovorno gostoljubni domačini so razlog več, da sem še pred koncem potovanja razmišljala o tem, da bi se v Jordanijo rada vrnila.

Sodobna kraljevina

Kraljevina Jordanija je v mnogih pogledih zelo sodobna 11-milijonska država vzhodno od reke Jordan; na zahodni strani reke sta Izrael in Zahodni breg. Meji še na Sirijo, Savdsko Arabijo in Irak. Po površini je je za dobre štiri Slovenije, večino države predstavlja visok plato, ki se vzdolž meje z Izraelom strmo spušča proti reki Jordan. Čeprav je tradicionalna muslimanska država, kjer si ženske ob odhodu iz hiše skoraj brez izjeme nadenejo rute, je v mnogih ozirih tudi zelo sodobna. Morda tudi zato, ker jo vodi kralj, katejega mati je bila Angležinja, ne njegova ne prestolonaslednikova soproga na nobeni

Džeraš, izjemno ohranjeni ostanki starodavnega mesta, katerega zgodovina sega več kot šest tisoč let v preteklost

od številnih fotografij, ki jih lahko opazimo po vsej deželi, nista pokriti z ruto.

Belo mesto na gričih

Glavno mesto Aman leži na severu države in se razprostira po številnih zaobljenih gričih, gosto poseljenih z belimi hišicami. Zrasel je na sedmih vzpetinah, zdaj pa se razteza na več kot

dvajsetih. V Amanu z okoli danes živi že več kot štiri milijone ljudi, je sodobna prestolnica z modernim novim delom, slikovitim starim središčem ter glavnima turističnima znamenitostma: antično Citadelo, ki kraljuje na najvišji vzpetini, in mogočnim rimskim gledališčem pod njo.

(Se nadaljuje)

Rimsko gledališče s šest tisoč sedeži je bilo v Amanu zgrajeno pred skoraj dva tisoč leti, ko se je mesto še imenovalo Filadelfija.

PRAZNOVANJA

FRANČIŠKA BIZANT DOPOLNILA STO LET

Frančiška Bizant, Malenškova mama iz Žleb pri Medvodah, je v petek, 19. januarja, praznovala stoti rojstni dan. Pravi, da je recept za dolgo življenje, da si dober in rad pomagaš drugim.

Peter Košenina

Mama Frančiška že vse življenje živi v Žlebeh. Rodila se je na kmetiji pri Mihovcu z dekliškimi priimki Okršlar in se poročila na kmetijo k Malenškovim. Bodočega moža Franca Bizanta je spoznala pri 17 letih, tik pred drugo svetovno vojno. Bil je dvanajst let starejši od nje. Poročila sta se po vojni. V zakonu se jima je rodilo sedem otrok, trije sinovi in štiri hčere. Mož Franc in sin Franci sta že pokojna. Malenškova mama Frančiška ima 25 vnukov, sedemdeset pravnukov in šest prapravnukov. Kakšna je njena skrivnost dolgega življenja? »Nobene posebne skrivnosti ni. Občutim, da me imajo radi. Zelo sem vesela, da smo tudi z vaščani povezani. Treba se je obvarovati prepirov. Vsem sem rada pomagala, če sem le mogla. Doma se lepo razumemo, vidim, da me imajo radi. Ne počutim se odveč. Recept za dolgo življenje je, da si dober in rad pomagaš

Mama Frančiška s sinovoma Mirkom (levo) in Viktorjem Bizantom ter hčerami Marjeta Jenko, Heleno Plestenjak, Cirilo Peterlin in Martino Jezeršek (zgornja vrsta z leve). / Foto: Peter Košenina

drugim,« pravi. Če snaha Andreja ne utegne, še vedno skuha kosilo, v hlevu pa skrbi za dva prašiča.

Na preprosto otroštvo ima lepe spomine

Rada se spominja otroštva, ki je bilo zelo preprosto. »Otroci smo bili preprosti, igrači nismo imeli takih, kot so danes. Delali smo figurice iz ilovice za jaslice ali igro, naredili smo tudi hlevčke. Zelo preprosto in nedolžno veselje je bilo. Na to imam zelo lepe spomine,« pravi. V Žlebeh so pozimi smučali in tudi Frančiška

se je preizkusila v tem športu. »Z Žlebske planine pod Jeterbenkom je bila dolga proga. Nismo imeli smučarske obleke, smučala sem kar v krilu. Takrat so sem hodili smučati ljudje iz Ljubljane. Ko je videla, kako dobro in kako daleč smučam v 'kikli', mi je neka ljubljanska gospa podarila hlače,« se v smehu spominja. Znanje smučanja ji je prav prišlo tudi na šolskih tekmovanjih v Preski. Nastopala je s slabimi smučmi, a vseeno osvajala nagrade. »Nagrada je bila svinčnik ali kak boljši zvezek. Če so bile za nagrado

barvice, je bilo to nekaj izrednega,« pravi.

Mama Frančiška vse Malenškove močno povezuje. Zdaj, ko so njihovi otroci odrasli, vseh šest otrok vsako nedeljo ob mami sede h kosilu. Tako je bilo tudi v nedeljo na praznovanju stotega rojstnega dne v medvoški športni dvorani, le da je bilo gostov veliko več. Na praznovanje so povabili vse mamine potomce, nečake in nekaj bližnjih sosedov. Kosila se je udeležilo 220 ljudi. Pravnuke, vnuki in otroci so mami po njem pripravili program z glasbo, plesom in petjem.

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Življenjska prelomnica« Pozdravljeni, tudi jaz sem se odločil, da vam pišem. Za mano in pred mano so pomembne življenjske prelomnice. Imam dve podjetji. Prosim vas, če pogledate, katera firma bo v prihodnje uspešnejša. Kaj menite o zaposlenih? Ali se mi kaj kaže še obsežnejša kontrola podjetja ali mogoče celo kakšna kazen? Zanima me tudi za oba sinova. Ali bo kdo od sinov prevzel posle v moji dejavnosti, ker je bil to vzrok, da sem pustil službo, da omogočim sinovoma čim boljšo prihodnost. Žena bi se rada zaposlila pri meni. Kaj menite o tem? Na koncu pa mi pogledajte še za zdravje. Upam, da mi boste odgovorili. Želim vam srečno, zdravo in uspešno leto 2024.

Vaša odločitev, da se usmerite na samostojno pot, je bila pravilna. Nikoli vam ne bo žal, morda le glede tega, zakaj se niste že prej odločili za ta korak. Ampak vsak zakaj ima svoj zato in je že za nekaj dobro. Obe firmi sta uspešni in na vašem mestu bi obema namenjala pozornost. Hodite v koraku s časom. Vsaka ima svojo prednost, in kot vidim, boste vse zmogli. Oba nova zaposlena sta v redu in tudi na dolgi rok boste zadovoljni. Ni potrebe, da vas skrbi poslovanje podjetij. Vse težave, ki ste jih imeli do zdaj, so posledica nevoščljivosti, ki pa se bo prej ali slej prenehala, saj bodo določeni

ljudje obupali. Zdaj še ne, ampak kasneje bosta oba sinova imela interes, da nadaljujeta vaše delo. Sta lepo vzgojena, delavna in pridna. Vsekakor je vaša žena sposobna urejati dokumentacijo in edino pravilno je, da ji daste priložnost. Ne odlašajte, saj ji bo to veliko pomenilo, pa ne samo z zdravstvenega vidika. S trenutno službo je zelo nezadovoljna in zato je velikokrat slabe volje in izčrpana, kar se pozna pri vajinem odnosu. Ko se zaposli pri vas, ne bo več tako obremenjena s svojimi sorodniki, saj bo v delu videla izziv in se bo na splošno počutila čisto drugače oziroma bolje. Zdravi ste in tako bo tudi v prihodnje. Samo pogumno naprej. Vesela sem za vas, da ste zgovorni in vesele narave. Pozitivnost delite tudi med druge. Želim vam vse dobro in vas lepo pozdravljam.

»Oven«

Prosim vas za nasvet in napoved za prihodnost. Zanima me zdravje, bom imela kakšna težja obolenja ... Ali bom imela možnost kdaj zamenjati stanovanje, kaj me čaka v letu 2024? Zanima me glede sina, kako bo glede službe, ali bo našel sebi primerno partnerko. Z veseljem pričakujem vaš odgovor in se vam lepo zahvaljujem.

Hvala vam za prijazna voščila. Enako želim tudi vam. Pri zdravju vam razen tegob, ki jih že imate, ne vidim še ničesar dodatnega. Stanje se vam počasi umirja in na pomlad se boste počutili veliko bolje. V tem letu vam še ne bo uspelo zamenjati stanovanja, naslednje leto po poletju pa se vam nasmehne sreča. Sin ima pred seboj več kot odlično leto. Tako glede ljubezni kot tudi na poslovnih poti. Izpolnila se mu bo želja, s tem pa tudi vam. Srečno.

Raiven predstavila evrovizijsko skladbo

V sobotni televizijski oddaji Misija Malmö sta glasbenica Raiven in RTV Slovenija predstavila letošnjo evrovizijsko skladbo Veronika. Navdih za skladbo, s katero nas bo maja zastopala na 68. izboru za pesem Evrovizije v švedskem mestu Malmö, je Raiven našla ob raziskovanju usod ikoničnih žensk, natančneje pri Veroniki Deseniški: skrivnostni figuri slovenske zgodovine. Skladbo poje v slovenščini. »Menim, da zvrst skladbe, ki jo bom izvedla na Evroviziji, ne potrebuje angleškega jezika. Prepričana sem, da sta tako zgodba kot glasba dovolj močni in izraziti, da bodo njuno bistvo in čustveno globino lahko zaznali in razumeli tudi poslušalci, ki ne govorijo slovensko,« je prepričana Raiven, ki je tudi avtorica glasbe in besedila. Pri ustvarjanju Veronike se je njeni ustaljeni avtorski ekipi pridružil tudi naš lanski evrovizijski predstavnik Bojan Cvjetičanin, sicer pevec skupine Joker Out.

Raiven je navdih za skladbo Veronika našla ob raziskovanju usod ikoničnih žensk, natančneje pri Veroniki Deseniški. / Foto: Tina Dokl

Novorojenčki

V minulem tednu se je v **kranjski porodnišnici** rodilo 27 otrok, od tega 15 dečkov in 12 deklic. Najlažja je bila deklica z 2816 grami, najtežji pa deček s 3930 grami porodne teže. Na **Jesenicah** je prvič zajakalo 10 novorojenčkov, med njimi se je rodilo 6 deklic in 4 dečki. Najlažji je bil deček, ki je tehtal 2530 gramov, najtežja pa deklica, ki ji je tehtnica pokazala 3920 gramov.

LAŽJI SUDOKU

4		2	5		8			
	7			9				3
		3				2	8	9
7			6			5	2	
3	1		9		2		7	8
	6	5			7			4
5	3	8				1		
6				2			9	
			1		4	3		5

Rešitev:

9	8	7	6	5	4	3	2	1
4	6	9	2	7	1	8	3	5
2	1	6	9	4	8	5	7	3
7	6	2	1	8	9	3	4	5
8	2	5	6	7	1	3	4	9
1	2	5	7	9	6	4	3	8
6	9	7	1	2	8	5	4	3
8	2	1	6	7	9	3	4	5
6	1	9	8	2	7	5	3	4

TEŽJI SUDOKU

4			5					9
				1				2
1			4	2	3			8
		9	2			4	7	
	1							6
	5	7			4	2		
	4		1	3	5			6
7				4				
9					6			

Rešitev:

7	2	1	9	8	4	5	6	3
8	6	9	2	7	1	3	4	5
9	6	2	1	8	7	4	3	5
1	6	2	7	9	8	5	4	3
8	9	4	5	6	1	2	3	7
2	5	1	9	7	8	6	4	3
2	7	6	1	9	8	4	5	3
6	1	9	8	2	7	5	3	4

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

Srečanje krajanov Loma

Lom – Krajevni odbor Rdečega križa Lom je pripravil tradicionalno srečanje starejših krajanov Loma. Kulturni program so pripravili otroci iz vrtca z vzgojiteljicami in šolarji s pomočjo učiteljic, harmonikar Drago pa je poskrbel za veselo razpoloženje. Med udeleženci so bili trije, ki so že dopolnili 90 let, najstarejša Cilka Šveglj že 95 let. V Lomu je sicer sedem krajanov, starejših od 90 let, letos pa se jim bodo pridružili še trije. Večer je potekal v prijetnem vzdušju, pogostitvi, klepetu, petju, plesu in veseli družbi, vse dobro pa so si krajin zaželeli tudi za prihodnje.

Na srečanju v Lomu je bilo spet veselo. / Foto: Mira Čemažar

www.gorenjskiglas.si

ZA upanje

Prinesimo upanje družinam in posameznikom v večjih stiskah.

UPANJE₅ na 1919
UPANJE₁₀ na 1919

S poslanim SMS sporočilom boste darovali 5 ali 10 EUR.

Prispevajo lahko uporabniki Telekom Slovenije, A1, Telemacha, T-2 in Bob.

Karitas
www.karitas.si

PROSIMO, DARUJTE KRI!

RKS – OZ Kranj vladno vabi na krvodajalske akcije, ki bodo potekale:

V ČETRTEK, 25. 1. 2024

V PROSTORIH GASILSKO REŠEVALNE SLUŽBE KRANJ

V PONEDELJEK, 29. 1. 2024

V GOSTILNI PR' BIZIAK - PREDDVOR

V TOREK, 30. 1. 2024

V PROSTORIH KULTURNEGA DOMA - NA KOKRICI

PROSIMO, POKLIČITE IN SE NAROČITE NA DAROVANJE KRVII!

051/ 389 270 ali 051/ 671 147 ali 030/ 716 796

Prosimo vas, če se v čim večjem številu udeležite krvodajalske akcije in hkrati upoštevate dogovorjeno uro prihodov. Iskreno se vam zahvaljujemo za vašo udeležbo in splošno podporo preventivnim zdravstvenim ukrepom.

www.daruj-kri.si
BREZPLAČNA OBLJAVA

Priznanja odličnim dijakom in študentom

Jesenice – Občina Jesenice je objavila javno povabilo za podelitev priznanj župana Občine Jesenice za uspehe v času šolanja. Ob prazniku občine Jesenice, 20. marcu, bo namreč župan Peter Bohinec tudi letos podelil priznanja in nagrade odličnim dijakom srednjih šol, ki so dosegli izjemen uspeh na maturi (zlati maturanti), in odličnim študentom visokih šol in fakultet, ki so zaključili študij s povprečno oceno vseh letnikov študija in diplomske naloge 9,5–10. Dijaki in študentje, ki izpolnjujejo pogoje za podelitev priznanj, prejmejo tudi denarno nagrado, ki za posameznega dijaka znaša 200 evrov, za študenta pa 300 evrov. Vloge morajo oddati do 4. februarja, več informacij pa je na voljo na spletni strani Občine Jesenice.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

IZLETI

S cvičkom med vinogradi

Šenčur – Turistično društvo Šenčur vabi na pohod S cvičkom med vinogradi, ki bo v soboto, 27. januarja. Pot je dolga 15 km, hoje bo osem ur s postanki. Prijave in informacije pri Franciju Erzinu do petka, 26. januarja.

OBVESTILA

Telovadba, ustvarjalna delavnica, zdrave navade ...

Preddvor, Šenčur, Naklo – V sredo, 24. januarja, ob 17. uri bo v Kulturnem domu Preddvor v okviru programa medgeneracijskega sodelovanja telovadba za najlepša leta. V Domu krajanov Šenčur bo 24. januarja ob 17. uri ustvarjalna delavnica Makrame ogrlice, v petek, 26. januarja, ob 10. uri pa delavnica Zdrave navade po novem letu. V Medgeneracijskem centru Naklo bo 26. januarja ob 9. uri umovadba. Za vse dogodke so obvezne prijave do zasedbe mest na mck-prijave@luniverza.si ali 04 280 48 25.

Koliko prebivalcev umre v enem letu

Kranj – Po podatkih državnega statističnega urada, ki so jih objavili konec lanskega leta in se nanašajo na predhodno leto, je leta 2022 umrlo 22.492 prebivalcev oz. za tri odstotke manj kot leta 2021. V 2022 je bilo med umrlimi 11.136 moških in 11.356 žensk. Osnovni kazalnik umrljivosti (število umrlih na 1000 prebivalcev) je bil 11,0. Povprečna starost umrlih je znašala 78,7 leta in je bila za 0,4 leta višja od tiste v 2021. Po spolu je pri moških znašala 74,9 leta, pri ženskah pa 82,5 leta. Oboji so bili ob smrti v povprečju za 0,3 leta starejši kot v 2021. Na dan jih je v povprečju največ umrlo februarja (76), najmanj pa septembra (52). Dan z največjim številom umrlih je bil 1. februar, ko je umrlo 93 prebivalcev, kažejo podatki.

O sladkorni bolezni

Tržič – Zdravstvenovzgojni center ZD Tržič vabi na delavnico o sladkorni bolezni z naslovom Res je in ni res o sladkorni bolezni tipa 2, ki bo v sredo, 24. januarja, ob 17. uri v predavalnici Zdravstvenega doma Tržič. Prijava in informacije na 030 360 995 ali simona.kiphut@zd-trzic.si.

PREDAVANJA

Potopisno predavanje: Islandija

Naklo – Turistično društvo Naklo v torek, 23. januarja, ob 18. uri vabi na potopisno predavanje Damijana Slabeta, ki bo predstavil dva obraza Islandije.

Potopisno predavanje: Kostarika

Radovljica – V dvorani radovljiške knjižnice bo v torek, 23. januarja, ob 19. uri potopisno predavanje o Kostariki.

PREDSTAVE

Komedija zmešnjav

Predoslje – V petek, 26. januarja, ob 19.30 bo v dvorani kulturnega doma v Predosljah na ogled komedija zmešnjav Spustite me pod kovter, gospa Markham avtorjev Raya Cooneyja in Johna Chapmana v izvedbi KUD Predoslje.

Jutri začnem

Slovenski Javornik – V Kulturnem domu Julke in Albina PiBernika na Slovenskem Javorniku bo v soboto, 27. januarja, ob 19. uri monokomedija Jutri začnem v izvedbi KD dr. France Prešeren Žirovnica - Breznica.

Plačilo letne naročnine se zares splača!

Pri plačilu **letne naročnine** prihranite **25 odstotkov**, to pomeni, da časopis kar tri mesece prejmete brezplačno! Izognete se še mesečnemu plačilu položnic (in provizije) in prejmete darilo s praktičnimi izdelki.

Letna naročnina za fizične osebe za leto 2024 s popustom znaša 208,57 evra, prihranek pa kar 69,53 evra!

Spremembo načina plačevanja nam čim prej sporočite na tel. št. 04/201 42 41 ali 04/201 42 00 vsak delavnik od 8. do 15. ure ali po e-pošti na narocnine@g-glas.si.

Pridružite se naši pozitivno naravnani družini naročnikov, veseli vas bomo!

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

EN KRAT PLAČATE, STOPETKRAT PREJMETE!

desetdnevna vremenska napoved

Torek 23. 1.	Sreda 24. 1.	Četrtek 25. 1.	Petek 26. 1.	Sobota 27. 1.
-6/0 °C	-5/4 °C	-5/7 °C	-4/8 °C	-3/6 °C
Nedelja 28. 1.	Ponedeljek 29. 1.	Torek 30. 1.	Sreda 31. 1.	Četrtek 1. 2.
-2/7 °C	-2/6 °C	-2/7 °C	-2/8 °C	-1/7 °C

tedenski koledar

	vzhod	zahod
23. 1. tor. Rajko	7:36	16:53
24. 1. sre. Felician	7:35	16:55
25. 1. čet. Darko ○	7:34	16:56
26. 1. pet. Pavla	7:33	16:57
27. 1. sob. Janez	7:32	16:59
28. 1. ned. Peter	7:31	17:00
29. 1. pon. Franc	7:29	17:03

NOVO

Knjiga »Še enkrat, prosim!« je namenjena glasbenim učiteljem, učencem in staršem. Jasmina Pogačnik, izvrstna učiteljica klavirja na Glasbeni šoli Kranj, jo je napisala srčno, duhovito in navihano, zato vam knjigo toplo priporočamo.

Ob obhajanju petdesetletnice poučevanja klavirja se spodobi, da kaj zapišem!

21 EUR
* poština

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

148 STRANI, TRDA VEZAVA

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Nagrajenke nagradne križanke iz Gorenjskega glasa št. 2 so: **Irena Frelih** iz Podnarta, **Milena Potočnik** iz Zg. Besnice in **Marija Stare** iz Cerkelj. Geslo je bilo Kredenca z domačimi pripravki.

Nagrajenci nagradne križanke iz Gorenjskega glasa št. 3 pa so: **Lučka Roblek** iz Kranja, **Jana Skumavec** z Bleda in **Mira Starc** iz Zg. Besnice. Geslo je bilo Celoletno prejemanje Glasa. Čestitke!

RADIO KRANJ 97.3
tvoji najljubši hiti

radio GORENC | Širim veselje!

Osrednje slovenska 93,8 MHz | Jesenice 92,1 MHz | Tržič 95,1 MHz

ZAČIMBE IN DIŠAVNICE
SLOVENSKI KULINARIČNI VODNIK

Kako začimbe in dišavnice uporabljamo pri pripravi jedi, pri gospodinjskih opravilih in kot domača zdravila. Našli boste izbor jedi, ki predstavljajo slovensko kulinariko.

15 EUR
* poština

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

144 strani, trda vezava

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

OPEL Corsa 1.4, 16 V, 101 KS, let. 2013, srebrna, 5 vrat, enyobj oprema, servis., 225.000 km, cena – dogovor, tel.: 040/567-544 24000113

KURIVO

PRODAM

5 M³ suhih smrekovih drv, razžaganih, s prevozom, za 250 EUR, tel.: 031/229-151 24000130

SUHA bukova in mešana drva, bukovne butare ter rajkije – okroglice, tel.: 031/826-621 23003040

SUHA mešana drva, možna dostava, tel.: 031/676-235 24000047

SUHA mešana in hrastova drva, lahko razrezana, možna dostava, tel.: 040/668-920 24000153

STANOVANJSKA OPREMA

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODAM

LEPO ohranjen prostostoječi litoželezni kamin s pečico, dimenzije 147 x 55 x 47, tel.: 041/686-713 24000116

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

MOLZNI stroj Westfalia, tel.: 031/542-877 24000151

KUPIM

KOSILNICO Bucher original, lahko v okviru, tel.: 041/827-940 24000159

ODKUP traktorjev in kmetijske mehanizacije, v kakršnemkoli stanju, tel.: 041/255-834 24000156

PRIDELKI

PRODAM

KROMPIR za krmo in jedilni krompir desire, tel.: 031/524-076 24000155

KUPIM

JEDILNI krompir, rumeni, tel.: 068/150-640 24000158

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Milakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 23003296

LOTO

Loto rezultati – žrebanje
21. 1. 2024
4, 16, 24, 26, 30, 42 in 7

Loto PLUS:
15, 18, 22, 23, 26, 28 in 42
Joker 6: **2 8 2 6 8 2**

Predvideni sklad 24.
1. 2024 za Šesticico:
1.020.000 EUR
Predvideni sklad
24. 1. 2024 za 6 plus:
450.000 EUR

Največji dobitek za
Joker 6: **300.000 EUR**

2 kravi ciki, tel.: 031/285-076 24000150

TELICO simentalnko, staro 11 mesecev, pašno, cena po dogovoru, tel.: 041/603-332 24000161

KUPIM

BIKCA in teličko simentalnko, od 14 dni do 200 kg, ter brejo kravo simentalnko, pašno, tel.: 051/372-468 24000149

TELETA mesne pasme, starega od 4 do 6 mesecev, tel.: 04/25-03-688, 041/917-188 24000154

PODARIM

STARE kokoši nesnice, tel.: 041/337-678 24000160

OSTALO

PRODAM

SENO v balaš, suho, zrezano, zavito v folijo, leto 2023, tel.: 031/312-323 24000162

ZAPOSLITVE (M/Ž)

IŠČEM

IŠČEM DELO – občasno delo, pomoč na domu ali pomoč v kuhinji, tel.: 040/215-044 24000152

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija, krovstvo, tesarstvo – po zelo ugodni ceni. Leard, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 23003298

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj, izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 24000125

POHIŠTVO, izdelovanje notranje opreme, masivnih stopnic in balkonskih ograj ter odkup hrastovih in orehovitih plohov. Mizarstvo Boštjan Mrak, s.p., Hotemaže 20, Predvdvor, tel.: 041/613-727 24000148

RAZNO

ODDAM

PROSTOR za odlaganje materiala od izkopa in podobno, Kokrica, tel.: 051/899-823 24000157

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre.
Le daleč, daleč je ...
(Tone Pavček)*

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, stric in tast

JOŽEF STARE
p. d. Mošenkov Joža s Sp. Brnika

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh dneh stali ob strani in nam pomagali. Hvala za vsak stisk roke in za vsako tolažilno besedo.

Vsakemu posebej iskrena hvala.

Žaljuči vsi njegovi

*Pomlad bo na naš vrt prišla
in čakala, da prideš ti.
In sedla bo na rožna tla
in jokala, ker te ni.*

ZAHVALA

V 83. letu starosti se je od nas za vedno poslovil naš dragi oče, dedek, pradedek in brat

JANEZ ŽLINDRA
iz Zg. Dupelj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znanecem, sodelavkam in sodelavcem skupine DU Naklo, članom KTD Pod krivo jelko Duplje ter članom PGD Duplje in PGD Bistrica pri Tržiču za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala tudi dr. Valeriji Vipotnik Zupanc za dolgoletno zdravljenje in patronažni sestri Darji Lasič za nego in pomoč. Zahvaljujemo se pogrebni službi Navček, nosačem, gospodu župniku Romanu Kušarju za lepo opravljen pogrebni obred in darovano sveto mašo ter vokalni skupini Lipa za lepo petje. Hvala vsem, ki ste ga spoštovali in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žaljuči vsi njegovi

Šentančan in Lučka

Lucijo Rant mnogi kličejo Lučka, Podljubeljčani pa ljubkovalno kar Luči. Zato zdaj velikokrat rečejo, da gredo k Lučki, ne v Šentančana, kakor se imenuje simpatična zelena prikolica, premični bife na platoju mejnega prehoda Ljubelj.

ALENKA BRUN

Ljubelj – Šentančan stoji neposredno ob vstopu na nekdanje smučišče Zelenica, pred mostom na levi strani. »Ime je dobil po Šentanski dolini, kot tudi pravijo Podljubelju,« pripoveduje Rantova, ki se je v te kraje priselila z Bleda. Podljubeljčan oziroma Šentančan je namreč njen partner Rajko Ahačič, po domače Anžonov, pove. Nadaljuje, da sta imela v Ljubljani v najemu lokal z dnevno svežimi malicami in kosili. »Bil je dobro obiskan. Predvsem zato, ker je Rajko odličen kuhar. Na žalost se je zgodba zaključila, ker so lastniki lokal prodali.« Na Gorenjskem česa podobnega za nadaljevanje nista našla. Ko pa sta obiskovala okoliške hribe in planine, sploh njima ljubo Kočo na starem Ljubelju – kjer srečaš prijazne ljudi in tudi hrano imajo odlično – sta dobila idejo, da bi lahko na platoju mejnega prehoda Ljubelj, na stičišču, od koder se ljudje odpravijo v bližnje hribe in gore, odprla majhen premični objekt, ob katerem bi se lahko ljudje ustavili na okrepčilu in malo pokramljali. In to sta tudi storila. V zimskem času Šentančan

Šentančan v teh dneh / Foto: Alenka Brun

ponuja tople napitke, med katerimi je tudi t. i. bombardino, v poletnem pa zlasti sokove, domače limonade in druge hladne osvežilne napitke. Izbor je kar pester, strežejo alkoholne in brezalkoholne pijače. Rantova razmišlja tudi o ponudbi koktajlov in smutijev, vse pa je odvisno od tega, kakšen bo letošnji obisk. Ker povpraševanja po hrani ni, sta s partnerjem prvotno idejo, da bi obiskovalcem ponudila tudi kaj za pod zob, opustila.

Prijaznost in domačnost

Šentančana zaznamuje ta prijaznost in domačnost, kar nakazujeta že prikolica in njena okolica – in to je tisto, kar nas je pritegnilo.

Lucija Rant vsakič znova z veseljem odpre svoj lokal. Zaprt je le, kadar dežuje. / Foto: Alenka Brun

V zadnjih mesecih je bilo vzdušje prav praznično. Celo novoletno jelko smo opazili v bližini simpatičnih lesenih sedišč, pokritih z ovčjimi kožami. Čeprav je včasih ledeno mrz in piha veter, Lucija Rant za vsakogar najde lepo besedo. Nasmehov ji ne zmanjka. Njen partner je prišel tudi na idejo t. i. vročega šanka. »Star očetov 'kiperbuš' je obdal s parletami,« pokaže na zanimivo pridobitev, ki oddaja toploto. Lucija se je odločila, da ga bo pustila tudi poleti, saj je ugotovila, da združuje ljudi. Ob njem se namreč začnejo pogovarjati, čeprav se ne poznajo. Dodala pa je, da v njem poleti verjetno ne bo kurila.

Info točka

Poleg prijazne postrežbe in okrepčila v Šentančanu obiskovalci lahko dobijo veliko informacij o poteh, razmerah v hribih, kam se lahko odpravijo v bližini. Lucija Rant namreč veliko tovrstnih informacij – kje so bili, kakšne so razmere in podobno – dobi od obiskovalcev, gornikov ... Največkrat jih ji kar sami zaupajo, ona pa jih z veseljem deli naprej. Lahko pa pri njej dobite tudi različne prospekte o občini Tržič, kolesarskih

in pohodniških poteh v tem koncu. Predvsem turisti v tranzitu jo pogosto sprašujejo, kam lahko gredo, katere znamenitosti naj si ogledajo, kje lahko v tržiški občini prespijo ...

Šentančan ima tudi svojo stran na Facebooku, zagotovo pa ne morete mimo tega, da so razgledi na okoliške vrhove morda pozimi ob sončnem vremenu še veličastnejši kot poleti.

Prvi rojstni dan

Konec januarja bo Šentančan star eno leto. Po odzivih sodeč, so ga ljudje vzeli za svojega. Veliko je takih, ki se vračajo, tako da ima Lucija Rant že kar precej stalnih gostov. Lani decembra so jo precej spraševali, ali bo prihodnje leto še tukaj, ker se jim Šentančan zdi super. Pozimi jo običejo sankaci (v bližini je znana sankaska proga), ne manj koturnih smučarjev, pohodnikov; poleti pa se pri njej ustavljajo še kolesarji, motoristi, tudi konjeniki. Njeni največji podporniki pa so domačini, večinoma člani Športnega društva Podljubelj. Zlasti jo s svojim obiskom spodbujajo Podljubeljčani (Šentančani). »So super ljudje. Pozimi pridejo pogledat, ali sem še živa, da nisem zmrznila. (smeh) Pridejo ravno tako, tudi če ne gredo v hribe – pridejo k Lučki,« pove in zaključiti, da ravno zaradi takih čudovitih gostov vztraja. »Pri meni je vse bolj sproščeno, prijateljsko, je drugače kot v kakšnem drugem lokalu. Pogovarjamo se, se smejimo, ustvarjamo nova prijateljstva. Nikogar ne mečemo ven. (smeh) Sem pa glede obiska zelo odvisna od vremena: Šentančan namreč ne stoji sredi Ljubljane, temveč na Ljubelju.«

Svetovni dan snega v Planici

NIKA TOPORIŠ

Rateče – V zimski idili Nordijskega centra Planica je minuli konec tedna uživalo mnogo otrok, saj je tam potekal že tradicionalni, 13. Svetovni dan snega. Organizatorji so tudi letos poskrbeli, da so otroci lahko

otroke, da se lahko spoznajo z nordijskimi športi, torej skoki in tekom. Pridružila sta se nam tudi Cene Prevc in Tadeja Brankovič, tako da pričakujemo čudovit dan,« je še dejala. Cene Prevc in Tadeja Brankovič sta poudarila, da je prireditev odlična priložnost, da

Otroci so se lahko preizkusili tudi na poligonu Slovenske vojske. / Foto: Tina Dokl

spoznali nordijske športe in vzljubili snežne radosti. Ana Dolhar, koordinatorka Organizacijskega komiteja Planica, je pojasnila, da je pobuda za prireditev Svetovni dan snega prišla iz mednarodne smučarske zveze. »Gre za dan, ki ga pripravimo primarno za

se otroci zabavajo in preizkusijo v smučarskih skokih ter teku na smučeh, dogodek pa so obogatili tudi otroci s posebnimi potrebami. Kot se za takšno praznovanje spodobi, ni manjkala niti maskota Vita, ki je marsikomu pričarala nasmeh na obraz.

Zimske aktivnosti tudi na Jezerskem

Jezersko – Zimske razmere so v nedeljo na Jezersko privabile številne obiskovalce. Naposled so jih lahko izkoristili za priljubljeni tek na smučeh, za katerega je bilo na voljo okoli osem kilometrov prog v okolici Planšarskega jezera in dolini Ravenske kočne. »Končno imamo zimsko idilo, res pa je, da so pogoji za urejanje tekaških prog 'na meji', zapadlo je okoli 20 centimetrov suhega snega, ki ne omogoča, da bi uredili celotno mrežo,« je povedal Rok Teul iz Parka Jezersko. Kot je dodal, bodo v naslednjih dneh sproti obveščali o razmerah za tek. Sankanje je možno vsak dan, s tem da je za spust po 740-metrski progi potrebna predhodna rezervacija termina. Znova je odprto tudi drsališče, ki je oživelo že konec decembra, kasneje pa so previsoke temperature prekinile sezono. Obratovanje družinskega smučišča je predvideno od četrta do nedelje, med počitnicami vsak dan. Minulo nedeljo jim je pri zagonu pomagajalo izjemno mrzlo jutro, je še pojasnil sogovornik. »Imeli smo skoraj 20 stopinj pod ničlo, kljub vsemu trudu je bila žal močnejša višja sila. Obiskovalcem se zato zahvaljujemo za razumevanje in podporo.«

Na Kredarici dvanajst stopinj več kot v Kranju

Kranj – Meteorologi Agencije RS za okolje so včeraj zjutraj zaznali izjemno temperaturno inverzijo. Na 500 metrih je bila temperatura okoli minus 11 stopinj Celzija, na višini 1000 metrov pa se je dvignila na plus pet stopinj. V Kranju so denimo ob 9. uri izmerili minus 10 stopinj, na Jezerskem minus 14, na Kredarici pa dve stopinji nad lediščem.

NA GLAS

aforizem

Ga ni politekonomskega matematika, ki bi znal izračunati kvadrato krožnega gospodarstva.

Milan Fridauer - Fredi

vremenska napoved

Danes bo zjutraj še lahko nekaj oblačnosti, nato se bo zjasnilo. Jutri bo zmerno do pretežno oblačno. Po nižinah bo zjutraj lahko nekaj megle. V četrtek se bo postopno zjasnilo.

TOREK

-6/4 °C

SREDA

-4/5 °C

ČETRTEK

0/8 °C

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

